

Delgivningar 2023

20

2023KS33

Datum
2023-11-15

Dnr
2023KS535 219

Yttrande om Vattentjänstplan Bollebygds kommun - samrådsversion

Härryda kommun har beretts tillfälle att yttra sig över Bollebygd kommuns vattentjänstplan. Planen är föremål för samråd till och med 13 december 2023.

Huvudsyftet med Vattentjänstplan Bollebygds kommun är att ge förutsättningar för en god planering av kommunens skyldigheter att ordna allmänna vattentjänster samt att ge berörda möjlighet till insyn och deltagande i processen.

Vattentjänstplanen ska visa hur kommunen ska förse kommuninvånarna med VA-tjänster under ett längre tidsperspektiv. Planen ska fungera som ett styrande dokument och vara en hjälp i prioritering och utveckling av nya bebyggelseområden samt befintliga områden. Vattentjänstplanen kommer även att utgöra ett stöd i den översiktliga planeringen, detaljplaneringen samt bygglovsprocessen för att kunna avgöra om verksamheter och bebyggelse är lämpligt inom ett visst område.

Vattentjänstplanen innehåller kommunens långsiktiga bedömning av behovet av nya verksamhetsområden (VA-utbyggnadsplan).

Härryda kommun ser positivt på att Bollebygds översiktsplan från 2021 varit en viktig utgångspunkt för samrådsversion av vattentjänstplan, då översiktsplanen är vägledande i beslut om mark- och vattenanvändning samt redovisar mål, strategier och riktlinjer för hur användningen av mark och vatten ska nyttjas fram till 2035.

Vidare ser kommunen positivt på att Bollebygd ser kommunens möjligheter att genom en god VA-planering påverka i vilken ordning olika områden ska anslutas till den allmänna VA-försörjningen genom att presentera områden som har eller kan komma att få ett behov av att lösa försörjningen av dricksvatten eller spillvatten i ett större sammanhang för att inte riskera att ställas inför förelägganden från Länsstyrelsen enligt 51 §. Det är även bra att vattentjänstplanen hanterar ökad skyfallssituation till följd av klimatrelaterade händelser. I planen identifieras bland annat VA-anläggningar där risk för översvämning föreligger och där det finns ett behov av åtgärd.

Härryda kommun ser positivt på att Bollebygd bedömer att vattenförsörjning och avloppshantering för området Nedflo Öster, i närheten av Västra Nedsjön som utgör primär vattentäkt för kommunen, behöver lösas i ett större sammanhang genom anslutning till allmänt vatten och avlopp. Området ligger nära en känslig recipient och bedöms ha en potentiellt stor påverkan på denna samt att det förekommer risk för att dricksvattenkvaliteten i området kan ha allvarliga brister.

Pia Alhäll
Kommundirektör

SYNPUNKTER PÅ VERKSAMHETSPLANEN SOM BERÖR 65+ FRÅN SPF OCH PRO

VERKSAMHETSMÅL FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på 1.5% kan mötas med bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer

Andelen och antalet äldre i kommunen kommer att öka närmsta åren:

I Härryda kommun finns det inga trygghetsbostäder för personer 65+ utan biståndsbedömning. Vi önskar därför att det snarast byggs sådana bostäder, där det finns gemensamhetslokaler och någon anställd person ett par timmar om dagen som kan hjälpa till med olika aktiviteter. (Som modell har vi det Trygghetsboende i Bifrost, Mölndal som byggdes -17)

KVALITETSUPPFÖLJNING INOM SOCIALTJÄNSTENS VERKSAMHETER OAVSETT UTFÖRARE

Prioriterat mål: Systematisk kvalitetsuppföljning ska ske på samtliga verksamheter oavsett utförare, utifrån uppställda kvalitetskrav. Där så är möjligt, eller där det finns olika utförare, skall det ske med extern kompetens för att få neutral jämförelse. Den systematiska uppföljningen ska följa principen om uppföljning-analys- åtgärder på rullande basis.

SPF Seniorer har tagit fram ett mycket utförligt program för att följa upp hemtjänst i olika kommuner, där jämförelse och möjlighet till förbättringsarbete föreligger (vgs Hemtjänstindex.se). För år -22 låg Härryda kommun i nedre halvan, medan Mölndals kommun låg bland de 10 bästa kommuner. Vi önskar att Härryda kommun köper in detta program, så att vi kan ha som mål att Härryda kommun skall vara den bästa kommun att bo i som äldre!

ÖKADE MÖJLIGHETER TILL AKTIVITETER INOM SÄRSKILT BOENDE (SÄBO)

Förvaltningen får i uppdrag att skapa förutsättningar för fler aktiviteter för boende på SÄBO.

Genom aktivitetsansvariga på boendena.....

Vi önskar att de äldre som har eget boende och har Hemtjänst, även får ta del av denna verksamhet på SÄBO som den aktivitetsansvariga ordnar. Det bör också vara en självklarhet för de äldre i kommunen, vare sig de använder Hemtjänst eller inte, och få komma till SÄBO att tex äta lunch eller delta i aktiviteter. För dem som själva har svårt att ta sig till dessa aktiviteter eller andra aktiviteter i kommunen pga tex rörelseproblem bör det finnas en FLEX linje(Som Mölndal har.) eller någon form av Färdtjänst.

För SPF och PRO i KPR, Agneta Ehrenborg vice ordf

Sammanträdesdatum
2023-11-08

Plats och tid Rådasjön kl. 18:00-19:20

Beslutande ledamöter Håkan Eriksson (KD), (ordförande)
Sven Karlsson (M)
Lennart Vinqvist (SP)

Birgitta Garnemark
Bengt Kvarnström
Hans Hammarström
Niclas Rosell
Mette Waldrop
Maria Onelius
Ing-Britt Lindblad
Mette Grefsrud Persson
Tord Gustavsson

Övriga närvarande Emelie Ivarson, kommunsekreterare

Utses att justera

Justeringens plats Kansliet, kommunhuset

Protokollet omfattar §§ 16-17

Förvaringsplats för protokollet Kansli, arkiv

Sekreterare

Emelie Ivarson

Ordförande

Håkan Eriksson

Signatur justerande		Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2023-11-08

§ 16

Budget och prioriterade mål

Synpunkter på kommunstyrelsens beslutade mål och inriktningar till verksamhetsplan 2024

Kommunstyrelsen har gett förvaltningen i uppdrag att utreda införandet och organisering av ett trygghetsråd.

- Organisationerna i rådet efterfrågar att representanter från civilsamhället bör ingå i trygghetsrådet. Det skulle säkerställa en bredare och mer mångfacetterad diskussion om trygghetsfrågor.

Kommunstyrelsen har gett förvaltningen i uppdrag att presentera förslag på plan och finansiering för att kameror ska kunna sättas upp på alla kommunens fastigheter.

- Organisationerna i rådet efterfrågar att kommunen överväger att inkludera ytterligare byggnader i uppdraget om installation av kameror. Till exempel, kan Hindås stationshus och andra föreningsbyggnader också övervägas för att förbättra säkerheten.
- Det är av största vikt att se till att eventuell skadegörelse eller annan brottslighet inte enbart förflyttas från kommunens fastigheter till föreningslokaler. Det måste säkerställas att säkerhetsåtgärder är balanserade och inte skapar problem på andra platser.
- Samarbete med polisen och knarkspanare är av största betydelse när det kommer till placeringen av övervakningskameror. Genom att samverka med experter kan vi säkerställa att kamerorna placeras på de platser där de bäst kan förhindra brottslighet och öka tryggheten.

Kommunstyrelsen har gett förvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för vilka, hur och i vilken ordning, skolorna ska bytas ut, finansieringsplan, samt hur skolverksamheten ska kunna bedrivas under byggnationstiden. I processen ska verksamhetsansvarig nämnd för utbildning, kultur och fritid, samt kommunstyrelsen som ansvarig för kommunens fastigheter vara delaktig och informerade.

Signatur Tusterande 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Sammanträdesdatum
2023-11-08

- Kommunen bör överväga att utreda fördelarna av mindre klassrum som endast rymmer 20 elever, vilket bör beaktas vid nybyggnation. Genom att skapa mindre klassrum kan förutsättningarna för eleverna förbättras och som ett resultat av denna anpassning kan bättre studieresultat nås.

Kommunstyrelsen har gett förvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för möjliggörande av en cykelled genom kommunen i samverkan med Västra Götalandsregionen, medborgare och näringslivet.

- Det skulle vara fördelaktigt om leden inte bara fungerar som en cykelled utan också som en cykelbana. Detta skulle göra det möjligt att använda den som en praktisk väg till arbete med mera och inte bara som en renodlad cykelled.

Synpunkter på socialnämndens beslutade mål och inriktningar till verksamhetsplan 2024

Socialnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att skapa förutsättningar för fler aktiviteter för boende på särskilt boende (SÄBO). Genom aktivitetsansvariga på boenden skapa förutsättningar för ett utökat utbud av aktiviteter, meningsfull vardag och stimulans för de boende. Aktiviteter får gärna utvecklas i samverkan med föreningslivet. Förslag på uppföljning och utvärdering där brukarna är delaktiga ska arbetas fram.

- En enkel förbättringsåtgärd skulle vara att använda det nya systemet Rbok för att identifiera befintliga föreningar i området och kontakta dem för att utforska möjliga bidrag till dessa aktiviteter.
- Det skulle vara värdefullt om kommunen kunde bistå med organisering av transporter för äldre med förändrade livsförutsättningar, vilket skulle möjliggöra deras fortsatta deltagande i aktiviteter. En väntjänst där frivilliga hämtar och eskorterar äldre till möten kan även vara en lösning. Föreningslivet kan spela en viktig roll genom att kontakta äldre medlemmar och erbjuda hjälp med transport.
- Det är positivt om föreningslivet kan bidra med volontärverksamhet, så som föreläsningar om sin förening, visa bilder från tidigare matcher eller berätta om föreningens historia.

Signatur Justering	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

Sammanträdesdatum
2023-11-08

Synpunkter på nämnden för utbildning, kultur och fritid beslutade mål och inriktningar till verksamhetsplan 2024

Nämnden för utbildning, kultur och fritid har gett förvaltningen i uppdrag att utreda en struktur där Härryda kommun kraftsamlar sina trygghetsresurser inom socialtjänst, skola och fritid, och i samverkan med polisen och föreningslivet ökar vuxennärvaron i otrygga miljöer.

- Föreningarna är en ovärderlig resurs när kommunen samordnar sina trygghetsresurser. Genom att erbjuda barn och ungdomar möjligheten att delta i föreningslivet minskar deras risk att hamna i otrygga situationer. Föreningslivet har gott om vuxna förebilder som kan varsla om ohälsa och erbjuda stöd.
- För att öka vuxennärvaron i olika delar av kommunen, är det mycket värdefullt med föreningars initiativ. Det kan vara en möjlighet att ha vuxna på plats vid olika evenemang och platser i samhället, särskilt på orter där behovet är större.
- Att förlägga matcher på kvällar skapar positiv aktivitet i och kring idrottshallar och fotbollsplaner, vilket i sin tur innebär att många vuxna finns på plats. Detta är ett effektivt sätt att öka vuxennärvaron och skapa en tryggare miljö för barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter och även för övriga som rör sig i dessa områden.

Nämnden för utbildning, kultur och fritid har gett förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningar och behov av en resursskola.

- Trygghet och studiero är grundläggande förutsättningar i skolan och det är viktigt att kommunen skapar miljöer som passar alla elever.
- När det kommer till utredningen av en resursskola, önskar organisationerna i rådet en professionell inställning gentemot socialpedagoger, kuratorer, lärare och övrig personal som arbetar inom skolan.
- Resursskolan kan möjliggöra för ökat fokus på högpresterande och särbegåvade elevers behov i klassrummet. Om dessa elever inte får de utmaningar de behöver, finns en ökad risk att de blir hemmasittare.

Signatur tusterande 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

Sammanträdesdatum
2023-11-08

Nämnden för utbildning, kultur och fritid har gett förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att tillsammans med intresserade föreningar och ungdomar bättre tillgodose ungdomars fritidsintressen i området Hindås, Hällingsjö och Rävlanda.

- SPF pensionärer – detta är något som intresserar oss. Vi saknar dock resurser och kunskap att organisera, starta upp och driva dessa aktiviteter. Trots det skulle vi gärna bidra i någon form av aktivitet, även om vi inte kan organisera det själva.
- Det är av största vikt att identifiera vilka föreningar som är villiga att delta och vilka aktiviteter som intresserar ungdomarna. Genom att samarbeta och samla in input från både föreningar och ungdomar kan vi bättre möta deras fritidsintressen och behov.

Rådet för idéburna organisationers behandling

Rådet för idéburna organisationer noterar informationen och rådets synpunkter.

Signatur justerande 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

Sammanträdesdatum
2023-11-08

§ 17

Övriga frågor

Övriga frågor – tas på nästa möte

- Tjänsten som ortsansvarig var mycket uppskattad. Finns det någon möjlighet att återinföra den eller hitta ett sätt att återuppliva den på något sätt? Ett annat alternativ skulle kunna vara att ha en lots för samhällsföreningarna skulle vara mycket önskvärt.
- När det gäller föreningsservice finns det önskemål om att utöka telefontiderna. Många föreningar har aktiviteter på kvällstid, vilket kan göra det utmanande att nå föreningsservice under dagtid. Flexibla telefontider skulle underlätta kommunikationen och stödet till föreningarna.

Rådet för idéburna organisationers behandling

Rådet för idéburna organisationer noterar informationen och rådets synpunkter.

Signatur justerande 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Rådet för tillgänglighet och delaktighet

Sammanträdesdatum
2023-10-11

Sida 1 (8)

Plats och tid	Rådasjön kommunhuset i Mölnlycke/Distanmöte Microsoft Teams, kl. 16.30-18.00
Ledamöter	Eva Karlsson (M), ordförande Katarina Kaspersson, vice ordförande Kajsa Lackovic (S) Steinar Walsö-Kanstad (KP) Gun Wågsjö (C) Björn Mattsson (V) Göran Fohlin Birgitta Garnemark Elisabet Hörle Katarina Lindström Eva Sördal Margareta Oscarsson
Övriga närvarande	Carina Fransson, verksamhetschef Karin Ivarsson Lindell, verksamhetschef Matilda Rasmussen, metodhandledare Zelda Thunberg, sekreterare
Utses att justera	
Justeringens plats och tid	Kommunhuset i Mölnlycke
Protokollet omfattar	§§ 39-43
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkansliet, arkiv

Sekreterare

Zelda Thunberg

Ordförande

Eva Karlsson

Justerande

Birgitta Garnemark

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Rådet för tillgänglighet och delaktighet

Sammanträdesdatum
2023-10-11

Sida 2

§ 39

Information om LSS utifrån de förändringar som har skett i lagstiftningen

Matilda Rasmussen, metodhandledare socialtjänst, informerar rådet om de förändringar som den 1 januari 2023 har skett kring lagstiftningen LSS. Rådet får ta del av information gällande de grundläggande principerna i LSS, de förändringar som gjorts gällande grundläggande behov, förändringar gällande föräldraansvar samt förändringar gällande åldersgränser. Rådet får även information om konsekvenserna av dessa lagändringar.

Rådet för tillgänglighet och delaktighets behandling

Rådet för tillgänglighet och delaktighet noterar informationen och rådets synpunkter.

Rådet för tillgänglighet och delaktighet delges presentationen med protokollet.

Signatur justerande 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Rådet för tillgänglighet och delaktighet

Sammanträdesdatum
2023-10-11

Sida 3

§ 40

Information om förslag till verksamhetsplan för kommande år.

Carina Fransson, verksamhetschef hälsa och bistånd, och Karin Lindell, verksamhetschef funktionsstöd, informerar om förslag till verksamhetsplan för kommande år.

Några punkter som tas upp är att skapa social trygghet och öka möjligheten till ett självständigt liv, att individuellt anpassat stöd ska tillgodose behov inom olika livsområden och insatsernas kvalitet. För att uppfylla grunduppdraget och lagstadgade krav samtidigt med en samsyn och god samverkan sker ett strukturerat kollegialt kompetenshöjande arbete.

Målet inom verksamhetsområdet är att det ska god kunskap om de olika professionernas arbete vilket gynnar den enskilde kommuninvånaren.

Rådet för tillgänglighet och delaktighets behandling

Rådet för tillgänglighet och delaktighet noterar informationen och rådets synpunkter.

Rådet för tillgänglighet och delaktighet delges presentationen med protokollet.

Signatur justerande 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Rådet för tillgänglighet och delaktighet

Sammanträdesdatum
2023-10-11

Sida 4

§ 41

Rapport från kommunstyrelsen och nämnderna

Eva Karlsson, ordförande, informerar om kommunstyrelsens sammanträde den 28 september 2023. Under kommunstyrelsens sammanträde den 28 september §327 beslutades det att kommunstyrelsen inte kommer att förlänga avtalet med Nytida AB gällande drift av Hjortens gruppbostad och daglig verksamhet. Kommunstyrelsen uppdrog till förvaltningen att vid avtalets utgång överta driften av Hjortens gruppbostad och dagliga verksamhet samt att omedelbart påbörja planeringen för detta arbete.

Protokoll och handlingar från kommunstyrelsen och socialnämnden och nämnden för utbildning kultur och fritid finns på www.harryda.se.

Rådet lämnar följande synpunkter i ärendet:

- Synpunkt från FUB Härryda - Efter beslut om kommunens övertagande av Hjorten tycker vi att det är olämpligt med uttalande i pressen som skapar oro hos de boende och deras anhöriga. Dessutom är det ju att underskatta den egna personalen i kommunen. Vår uppmaning är att man bör vara mer försiktig med uttalande under pågående process.

Rådet för tillgänglighet och delaktighets behandling

Rådet för tillgänglighet och delaktighet noterar informationen.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
 	

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Rådet för tillgänglighet och delaktighet

Sammanträdesdatum
2023-10-11

Sida 5

§ 42

Delgivningar

- Protokoll från pensionärsrådet från sammanträde 22 augusti 2023.

Rådet för tillgänglighet och delaktighets behandling

Rådet för tillgänglighet och delaktighet noterar informationen.

Signatur justerande

BG

EW

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Rådet för tillgänglighet och delaktighet

Sammanträdesdatum
2023-10-11

Sida 6

§ 43

Förslag till ärenden på kommande råd

Rådet ges möjligheten att lämna önskemål på ärenden att diskutera på kommande råd.

- Rådet önskar få information kring säkerhet av kommunens säkerhetschef vid kommande sammanträde.
- Rådet önskar få information om färdtjänst specifikt gällande priser samt barn och skola vid kommande sammanträde.
- Rådet önskar få information om yngre personer med demens och anhörigstöd vid kommande sammanträde.

Rådet för tillgänglighet och delaktighets behandling

Rådet för tillgänglighet och delaktighet noterar informationen.

Signatur justerande 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum

2023-10-10

Sida 1 (8)

Plats och tid	Rådasjön kommunhuset i Mölnlycke, kl. 15.00-17.00
Ledamöter	Kersti Lagergren (M), ordförande Agneta Ehrenborg, vice ordförande Lars Klokkevold Landrö (KD) Ulla-Karin Johansson (S) Gunilla Wathne (S) Ingeli Andreasson Tord Gustavsson Tom Åberg Lars-Göran Holmgren Birgitta Berntsson Leif Bengtsson Göran Fohlin
Övriga närvarande	Carina Fransson, verksamhetschef hälsa och bistånd Anna Hildesson, verksamhetschef vård och omsorg Oskar Anlend, nämndsekreterare
Utses att justera	Agneta Ehrenborg
Justeringens plats och tid	Kommunhuset i Mölnlycke, 2023-10-17, kl. 12.00
Protokollet omfattar	§§ 36 - 41
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkansliet, arkiv

Sekreterare

Oskar Anlend

Ordförande

Kersti Lagergren

Justerande

Agneta Ehrenborg

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum

2023-10-10

Sida 2

§ 36

Information om hur Härryda kommun hanterar frågan om ensamma äldre

Carina Fransson, verksamhetschef hälsa och bistånd, och Anna Hildesson, verksamhetschef vård och omsorg, informerar om hur Härryda kommun hanterar frågan om ensamma äldre.

Förvaltningen arbetar med att identifiera och motverka olika typer av ensamhet hos äldre. Det kan vara social-, emotionell- eller existentiell ensamhet.

Interventioner för att minska ofrivillig ensamhet görs genom utbildningsinsatser om nya teknologier, djurassisterade terapier, samtalsterapier, robotdjur, att utveckla individers sociala stöd, sociala aktiviteter och interaktioner samt fysisk aktivitet.

Förvaltningen driver även ett projekt för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre med finansiering från Socialstyrelsen med ett belopp om 209 440 kr. Målsättningen med projektet är att projektets målgrupp ska uppleva att de har haft möjlighet att påverka vilka aktiviteter som erbjuds, de har möjlighet att delta på de aktiviteter som anordnas och att de är nöjda med de aktiviteter som erbjuds.

Projektet genomförs med lokal samverkan med civilsamhället, näringslivet, religiösa samfund och/eller kommunal verksamhet har upprättats. Samverkanspartners ska delta i utformandet och genomförandet av aktiviteterna. Projektet ska också utreda på vilket sätt transport/ledsagning kan genomföras för att underlätta för brukare som inte själva kan ta sig till de aktiviteter som erbjuds.

Rådet får ta del av projektplanen för 2023.

Pensionärsrådets behandling

Pensionärsrådet noterar informationen.

Pensionärsrådet delges presentationen med protokollet.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

PensionärsrådetSammanträdesdatum
2023-10-10

Sida 3

§ 37

Information om förslag till verksamhetsplan för kommande år

Carina Fransson, verksamhetschef hälsa och bistånd, och Anna Hildesson, verksamhetschef vård och omsorg, informerar om förslag till verksamhetsplan för kommande år.

Några punkter som tas upp är möjlighet leva och bo självständigt, aktiv och meningsfull tillvaro, delaktighet och gott bemötande genom individuellt utformat stöd, fast omsorgskontakt, brukarråd, nationella värdegrunden för äldreomsorgen, medarbetare har anpassade uppdrag utifrån utbildningsnivå och kompetens.

För att uppfylla grunduppdraget och lagstadgade krav samtidigt med en samsyn och god samverkan sker ett strukturerat kollegialt kompetenshöjande arbete.

Målet inom verksamhetsområdet är att det ska god kunskap om de olika professionernas arbete vilket gynnar den enskilde kommuninnevärdaren.

Pensionärsrådets behandling

Pensionärsrådet noterar informationen.

Pensionärsrådet delges presentationen med protokollet.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum

2023-10-10

Sida 4

§ 38

Information om projekt Tandhygienist i kommunen (TAIK)

Pensionärsrådet delges en film om projekt Tandhygienist i kommunen (TAIK) som tagits fram av projektets styrgrupp.

Tandhygienist i kommunal verksamhet är en intervention där tandhygienister har integrerats i kommunal verksamhet för att arbeta strategiskt med munhälsofrågor med målet att främja en god munhälsa i den äldre befolkningen.

Projektet pågår under 2023 med fortsättning 2024.

Pensionärsrådets behandling

Pensionärsrådet noterar informationen.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum

2023-10-10

Sida 5

§ 39

Rapport från kommunstyrelsen och nämnderna

Kersti Lagergren, ordförande, informerar om ärenden som berör pensionärsorganisationernas intresseområden, i bilaga 1. Där finns information från:

- Socialnämndens sammanträde den 30 augusti 2023.
- Kommunstyrelsens sammanträde den 31 augusti 2023.
- Socialnämndens sammanträde den 25 september 2023.
- Kommunstyrelsens sammanträde den 28 september 2023.
- Nämnden för utbildning, kultur och fritids sammanträde den 3 oktober 2023.

Protokoll och handlingar från kommunstyrelsen och socialnämnden finns på www.harryda.se.

Pensionärsrådets behandling

Pensionärsrådet noterar informationen.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum

2023-10-10

Sida 6

§ 40

Delgivningar

- Kommunstyrelsen mål och inriktningar till verksamhetsplan 2024
- Socialnämndens mål och inriktningar till verksamhetsplan 2024
- Nämnden för utbildning, kultur och fritids mål och inriktningar till verksamhetsplan 2024
- Karriärvägsmodellen

Pensionärsrådets behandling

Pensionärsrådet noterar informationen.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Pensionärsrådet

Sammanträdesdatum
2023-10-10

Sida 7

§ 41

Förslag på ärenden på kommande råd

Rådet ges möjligheten att lämna önskemål på ärenden att diskutera på kommande råd. Rådet lämnar följande önskemål:

- Den 20 juni § 128 fick socialnämnden information om Redovisning av uppdrag om att redovisa arbetet inom äldreomsorgen kring demens och kompetensutveckling samt samordningen med Västra Götalandsregionen. Rådet önskar få samma information, alternativt delar av samma dragning, presenterade vid ett kommande rådsmöte.
- Rådet önskar få information samt diskutera möjligheterna för äldre att komma och äta, i mån av plats, på äldreboenden i kommunen. Rådet är medvetna om begränsningarna att marknadsföra måltider på äldreboenden, på ett sätt så att det kan konkurrera med de privata näringsidkarna. Rådet önskar dock få höra hur förvaltningen ser på dessa möjligheter.
- Rådet önskar få information eller en sammanställning på hur personalen inom äldreboenden i kommunen trivs på sina arbetsplatser. Finns det några personalundersökningar att ta del av?
- Hur påverkar den nya lagen om 11 timmars arbetspass personalen på SÄBO?
- Vilka anmärkningar har IVO gett Härryda kommun i sin stora granskning av Sveriges kommuner?
- Var i kommunen och hur vill äldre (65 +) bo i Härryda kommun?

Pensionärsrådets behandling

Pensionärsrådet noterar informationen.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Datum
2023-11-21

Dnr
2020KS130 340

Härryda kommuns yttrande över förslag till beslut om vattenskyddsområde för Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra Nedsjön).

Bakgrund

Härryda kommun har ansökt om fastställande av vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter för Nedsjöarna (Västra Nedsjön och Östra Nedsjön). Vattenskyddsområdet berör även Bollebygds kommun.

Länsstyrelsen har upprättat förslag till beslut och beslutade den 11 oktober 2023 att förelägga, med stöd av 24 § förordning om områdesskydd (1998:1252) enligt miljöbalken m.m., markägare och övriga innehavare av särskild rätt till marken samt berörda sakägare i övrigt att yttra sig över förslaget.

Synpunkter på förslag till beslut ska lämnas skriftligen till Länsstyrelsen senast den 27 november 2023.

Härryda kommuns synpunkter

Härryda kommun har tidigare yttrat sig över förslaget. Många av kommunens synpunkter har hanterats av Länsstyrelsen i tillräcklig omfattning, dock inte alla.

Härryda kommun anser fortfarande att vattenskyddsområdet bör delas in i olika skyddszoner

Nedan framgår de synpunkter som kommunen har på de föreslagna föreskrifterna utifrån respektive paragraf.

6 § Härryda kommun anser fortfarande att användningen av bensin- eller dieseldrivna fordon ska förbjudas på is och står fast vid sin synpunkt att det är svårt att förebygga risken för läckage av bensin och diesel vid olyckor.

14 § Även om det framgår, under sammanfattning av inkomna synpunkter från myndighetssamråd samt sökandes bemötande, att förslag till beslut inte

avser reglera snöplogning inom vattenskyddsområdet utan att det avser förhindra att någon kör in snö i vattenskyddsområdet utan avser förhindra att snö körs in i vattenskyddsområdet för upplag, behöver paragrafen förtydligas. Härryda kommun anser inte att snö utanför området är mer förorenad än snö innanför området och förstår inte varför uppläggning av snö från trafikerade ytor utanför vattenskyddsområdet kräver tillstånd.

17 § Härryda kommun vill även att "underhållsarbeten" och "dagvattenhantering" läggs till i undantagen för § 17 enligt nedan.

Undantag gäller för:

1. akuta schaktnings- och underhållsarbeten som är nödvändiga för att trygga trafiksäkerhet, framkomlighet på allmän väg eller dammsäkerhet, och
2. akuta schaktnings- och underhållsarbeten som är nödvändiga för att trygga vatten- eller elförsörjning, avloppshantering, dagvattenhantering eller tele- eller IT-kommunikation.

Pia Alhäll

Kommundirektör

2023-11-27

Vatten och Avfall AB

Protokoll 9 styrelsemöte 2023-11-27

Plats: Metallvägen 7A, plan 2, Mölnlycke

Tid: kl. 14:00 – 17:00

Deltagare:

Bengt Johansson, ordförande

Roland Jonsson, vice ordförande

Erik Holm, ledamot

Anders Halldén, ledamot

Berit Müllerström, ledamot

Birgitta Eriksson, ledamot

Övriga (ej beslutande):

Jessica Stenhoff, VD

David Sparredal, sekreterare

Eliza Farmand

Frånvarande:

Håkan Söderström, ledamot

Protokoll 9 2023-11-27

- § 1 Mötets öppnande samt fastställande av dagordning
Sammanträdet öppnas av styrelsens ordförande Bengt Johansson. Föreliggande dagordning fastställs med tillägg av § 3 Återremittering av slamtaxa 2024 i KS.
- § 2 Justering
Styrelsen beslutar
att utse David Sparredal till protokollförare.
att utse Roland Jonsson att justera dagens protokoll.
- § 3 Återremittering av slamtaxa 2024 i KS
Avfallschefen redovisar bakgrund inklusive förtydligande av självkostnadskalkyl och konsekvenser av återremiss av förslag för slamtaxa 2024.
Styrelsen beslutar att bolagets tidigare förslag till taxenivåer kvarstår och uppdrar åt bolaget att förtydliga beslutsunderlagen och informera Kommunstyrelsen snarast.
- § 4 Föregående protokoll
Styrelsen beslutar att lägga föregående protokoll 8, 2023-10-09, till handlingarna.
- § 5 Beslut om Verksamhetsplan med budget 2024 och plan 2025–2026 samt investeringsbudget 2024 med plan till 2028.
Styrelsen beslutar att fastställa budget och planer enligt bifogat förslag till beslut.
Bifogas:
- Verksamhetsplan med budget 2024 och plan till 2026 samt investeringsplan till 2028.

2023-11-27

§ 6 VD-rapport

- A. *ÖFL Hällingsjö-Rävlanda*
Styrelsen noterar informationen. Styrelsen vill ha återkoppling efter planerat ägardialog i januari.
- B. *Landvetter Södra*
Styrelsen noterar informationen.
- C. *Teknisk och ekonomisk delegation GRYAAB*
Styrelsen noterar informationen.
- D. *Personalsituation*
Styrelsen noterar informationen.
- E. *Avfallsinfo*
Föredraget på § 3
- F. *Internkontroll, Finnsjön*
Styrelsen noterar informationen.
- G. *Vattenverket i Hindås,*
Styrelsen noterar informationen.

§ 7 Ekonomi

- A. *Likviditet och lånesituation*
Styrelsen noterar informationen.
- B. *Internkontroll, Skattekonto och Checkräkning*
Styrelsen noterar informationen.

2023-11-27

§ 8 Styrelsesammanträden 2024

Styrelsemöten 2024

29 januari, 13:00-16:30

19 februari, risk och sårbarhetsanalys 9:00-13:00

11 mars 13:00-16:30

15 april, 13:00-16:30 Bolagsstämma

6 maj, 13:00-16:30

10 juni, 13:00-16:30

26 augusti, 13:00-16:30

23 september, 13:00-16:30

4 november, 13:00-16:30

2 december, 13:00-16:30

Presidiermöten 2024

Cirka två veckor före varje styrelsemöte

§ 9 Övriga frågor

Diskussion kring ersättare till VD vid dennes frånvaro. Styrelsen uppdrog åt VD att komma med förslag till presidiet.

§ 10 Avslutning

Ordförande förklarar mötet avslutat.

David Sparredal
för
Härryda Vatten och Avfall AB

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: David Sparredal

Datum: 2023-11-30 14:36

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

ED43A6D964B9AD5FE3B1859738604E208BFE2D37101F0DC88839239BF7901F19

Namn: BENGT JOHANSSON

Datum: 2023-12-02 13:48

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

ED43A6D964B9AD5FE3B1859738604E208BFE2D37101F0DC88839239BF7901F19

Namn: Kurt Roland Jonsson

Datum: 2023-12-01 21:25

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

ED43A6D964B9AD5FE3B1859738604E208BFE2D37101F0DC88839239BF7901F19

Verksamhetsplan med budget 2024 och plan till 2026 samt investeringsplan till 2028

Förslag till beslut

I styrelsen för HVAAB fastställs:

1. Driftbudget 2024 med plan 2025–2026 enligt Tabell 2, "Driftbudget 2024 med plan 2025–2026", sid 4.
2. Nyttjande av resultatfonder 2024 enligt Tabell 3 "Resultatfonder", sid 4.
3. Följande verksamhetsmål 2024 att
 - Mängden restavfall för Härrydas invånare ska minska.
 - Mängden grovavfall som går till förbränning och deponi i Härryda ska minska.
 - Läckage och spolvatten från ledningsnätet ska minska jämfört med debiterad mängd dricksvatten.
 - Mängden ovidkommande vatten till spillvattenledning ska minska jämfört med debiterad mängd dricksvatten.
4. Investeringsbudget för 2024 med plan till 2028 enligt Tabell 10, "Investering budget 2024 plan 2025–2028 HVAAB", sid 13.

Sammanfattning

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Härryda kommun driva vattenverksamhet enligt lagen om allmänna vattentjänster och är ansvarig för insamling, transport och återvinning eller bortskaffande av kommunalt avfall enligt 15 kap. 3 § miljöbalken samt avfall under kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 § miljöbalken.

Bolaget ska inte ha till syfte att bereda utdelning åt aktieägarna. Bolaget ska i tillämpliga delar följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen och att kommunmedlemmarna ska behandlas lika, förbud att lämna stöd åt enskild och förbud att ta högre avgift än motiverat för de tjänster som tillhandahålls, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

Bolaget ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom taxor och ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 10%.

Bolagets uppdrag är att för vatten- och avloppskollektivet producera och distribuera dricksvatten av godkänd kvalitet och erforderlig kvantitet, avleda och rena spillvatten samt avleda dagvatten. Vattenverksamheten ska verka för en god vattenförsörjning med hänsyn till hygien, hälsa och miljö enligt plan- och bygglagen (2010:900) och lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster samt livsmedelsverkets föreskrifter. Bolaget ska även genomföra erforderliga investeringar för att vidmakthålla en god dricksvattenförsörjning och rening av spillvatten, såväl för befintliga som för tillkommande bostäder och industrier.

Bolaget är ansvarig för insamling, transport och återvinning eller bortskaffande av kommunalt avfall enligt 15 kap. 3 § miljöbalken samt avfall under kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 § miljöbalken.

Bolaget ska eftersträva att avfallshanteringen utvecklas på sätt som gagnar miljön och främjar resurshushållning och en miljövänlig utveckling i kommunen. Bolaget ska i sin verksamhet följa den av EU beslutade avfallshierarkin, vilken innebär att avfall ska hanteras utifrån sina egenskaper och att avfallet ska, i följande ordning; minimeras, återanvändas, återvinnas som material, återvinnas som energi och i sista hand deponeras.

Taxor och avgifter fastställs av Kommunfullmäktige i Härryda kommun och följer en skärpt tolkning av självkostnadsprincipen, med innebörden att avgifter endast ska täcka nödvändiga uppskattade kostnader. Eventuellt över- eller underuttag av avgifter på respektive verksamhet regleras mot förutbetalda intäkter i balansräkningen (VA-fond, Avfalls-fond). Periodiseringen av avgifterna återläggs normalt de närmaste tre åren i samband med en taxesänkning eller att nödvändiga kostnadsökningar uppstår.

I takt med att kommunen växer ställs krav på att bygga ut allmänna vattentjänster för att ordna vattenförsörjning eller avlopp (VA), för att möjliggöra nya exploateringar och verksamhetsområden. Projekt som ofta är framtunga och kräver finansiering i form av upplåning av det som inte finansieras av anläggningsavgifter vilket påverkar nivån på brukningsavgifter. Kommande investeringar i nedan plan förväntas nettoinvesteringar uppgå till ca 349 mnkr, varav 155 mnkr 2024. Krav från myndigheter innebär också långsiktig planering för utbyggnad av områden i kommunen. Inom avfallsverksamheten krävs också investeringar på grund av nya myndighetskrav inom ansvarsområdet för den kommunala avfallshanteringen. Ett sådant krav är att från och med januari 2024 gäller nya bestämmelserna som innebär att kommunerna tar över det operationella ansvaret för insamlingen av förpackningsavfall.

Tabell 1 Informationsmått

Informationsmått	2022	2023	2024	2025	2026
Resultat*, tkr	4 328	-6 047	-4 044	5 781	120
Balansomslutning, tkr	1 049 207	1 184 632	1 360 847	1 516 143	1 649 691
Soliditet, %	14,3	12,7	11,0	9,9	9,1
Skuldsättningsgrad** %	59,8	66,0	67,7	64,7	64,7
Antal hushåll***	13 046	13 160	13 852	15 484	16 373
Ökning hushåll %	4,0	0,9	5,3	11,8	5,7

* Resultat före reglering mot respektive resultatfond. Vid överskott i slutet av året minskas intäkter och redovisas som förutbetald intäkt. Överskott ska återställas.

** Skuldsättningsgrad är kollektivens externa upplåning(räntebärande) som andel av total balansomslutning

*** Antal hushåll är antal lägenhetsekvivalenter som är HVAAB's kunder

Budget drift 2024 med plan till 2026

Prognosen för 2023 pekar på ett underskott om -6 mnkr jämfört med budget -5,3 mnkr. Utmärkande negativa avvikelser direktavskrivning av anläggningsavgifter beroende på en nedgång i bostadsbyggande vilket även påverkar upplåningskostnader negativt. Ljusglimtar 2023 är kostnader för el som blir lägre och bidrag som erhålls under året. Det finns också avvikelser på personalkostnader beroende på vakanser och frånvaro. Ett års över- eller underskott ska regleras mot respektive resultatfond, detta görs i bokslut och minskar eller ökar omsättningen och redovisat resultat blir noll. Ett överskott ska sedan återställas vilket görs genom att man nyttjar resultatfonden. Nedan resultaträkning är före reglering mot resultatfonder.

Omsättningen ökar med 27 procent till 2024, jämfört mot budget 2023 med 25 procent. Detta är främst med hänvisning till, ännu ej beslutade VA- och Avfallstaxor för 2024, föreslagen ökning på bruksavgift VA genererar ökade intäkter om 17 mnkr, Avfall 4,4 mnkr och slamavgift 4,2 mnkr. Enligt praxis i övriga VA-organisationer redovisar Härryda en del av inbetalda anläggningsavgifter som intäkt vid inbetalning. Negativ effekt av detta är att resultatbudget blir svårare att planera efter som stora engångsintäkter blir avhängigt att det byggs ut i kommunen. Dessa intäkter är budgeterade till 6,4 mnkr 2023 men uppgår bara till knappt 3 mnkr, med förhoppning att nyanslutningar ökar 2024 vilket också framgår av nyckeltalet antal hushåll ovan.

Rörelsekostnaderna ökar med 23 procent till 2024 jämfört med prognos 2023 och 17 procent jämfört med budget samma år. De stora posterna som ökar är avskrivningar och entreprenadtjänster. Avskrivningar ökar med 8,3 mnkr, endast aktivering av vattenverket i Hindås är budgeterat till 6,8 mnkr årligen, övrig drift på verket uppgår till 4 mnkr. Entreprenadtjänster ökar med 12,7 mnkr vilket härrör främst till Avfall med nya avtal för slamtömning om 4,2 mnkr och övertagande av drift på återvinningsstationer (ÅVS). Det förstnämnda innebär en nästan fördubbling av kostnader för slamtömning vilket finns med i verksamhetens förslag till taxa. Driften av återvinningsstationer är ett krav från 2024 och ska finansieras av bidrag från Naturvårdsverket. Vattenverksamheten har ökade kostnader för spillvattenrening genom GRYAAB med 2,6 mnkr till 2024.

Räntekostnader ökar med 29 procent till 2024 jämfört med prognos 2023 vilket motsvarar 6,6 mnkr. Följer bolaget plan ökar lånebehovet de kommande tre åren med 285 mnkr, räntekostnaderna ökar med tio mnkr samma period. Budgeterad ränta är 3,5 procent de två kommande åren för att sedan sjunka.

Tabell 2 Driftbudget 2024 med plan 2025–2026

RR (tkr)	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
RÖRELSENS INTÄKTER					
Nettoomsättning	146 263	143 588	182 520	200 811	199 990
Övriga rörelseintäkter	1 150	1 173	24	0	0
Summa rörelsens intäkter	147 413	144 761	182 544	200 811	199 990
RÖRELSENS KOSTNADER					
Entreprenadtjänster	-46 432	-46 945	-59 684	-62 983	-63 330
Övriga externa kostnader	-34 829	-32 793	-37 679	-38 056	-38 437
Personalkostnader	-28 951	-26 583	-29 824	-27 724	-27 694
Avskrivningar och nedskrivningar	-23 950	-22 040	-30 385	-33 104	-37 251
Summa rörelsens kostnader	-134 162	-128 360	-157 572	-161 867	-166 712
Summa rörelseresultat	13 251	16 401	24 972	38 945	33 277
Ränteintäkter och liknande	81	115	117	110	110
Räntekostnader och liknande	-18 591	-22 563	-29 133	-33 273	-33 267
Resultat efter finansiella poster	-5 259	-6 047	-4 044	5 781	120

* Resultat före reglering mot respektive resultatfond.

Tabell 3 Resultatfonder

Avsättning - /nyttjande + respektive resultatfond	2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Avfall	-142	1 191	-1 492	-1 092	1 441
Vatten	-8 502	4 856	5 536	-4 689	-1 561
Utgående saldo resultatfond (Förutbetalad intäkt)					
Avfall	148	-1 043	449	1 541	100
Vatten	9 145	4 289	-1 247	3 442	5 002

Avfallsverksamheten

Avfallsverksamhetens uppdrag är att ansvara för insamling, transport och återvinning samt bortskaffandet av allt kommunalt avfall enligt definitionen i Miljöbalken. Avfallsverksamheten har en renhållningsordning som innefattar en avfallsplan och avfallsföreskrifter. Avfallsplanen är ett styrdokument som innehåller mål och förslag till åtgärder för hur avfall ska tas om hand och förebyggas och denna plan har avfallsverksamheten gemensamt med övriga 12 kommuner inom Göteborgsregionen (GR). Avfallsföreskrifterna anger bestämmelserna för hur avfallshandlingen ska skötas i kommunen.

Verksamheten samarbetar med olika organisationer, kommuner, bolag och leverantörer för insamling och hantering av avfall. Verksamheten är finansierad med avgifter enligt en avfallstaxa. Både avfallstaxan och renhållningsordningen beslutas av kommunfullmäktige.

Mål

I och med Agenda 2030 och med GR en gemensamt fastställd avfallsplan är det ett stort fokus på att ta steg uppåt i avfallstrappan, från sortering och materialåtervinning till återanvändning och framför allt förebyggande av avfall.

- Mängden restavfall för Härrydans invånare ska minska.

Restavfall är det som hämtas av HVAAB hos kommuninvånarna i Härryda kommun och går till förbränning.

- Mängden grovavfall som går till förbränning och deponi i Härryda ska minska.

Grovavfall är det som lämnas på Bråta Återvinningscentral (ÅVC) som går till förbränning och deponi enligt de fraktioner som finns på Bråta ÅVC.

Tabell 4 Infomått verksamhetsplan Avfall

Informationsmått	2022	2023 prognos	2024 budget	2025 plan	2026 plan
Kg restavfall/person	143	140	140	138	135
Kg grovavfall/person	128	121	118	118	118

Plan för genomförande

För att tillgodose invånarnas behov av att på ett effektivt och miljömässigt sätt få sitt avfall omhändertaget och för att säkerställa en hantering enligt god teknisk praxis har avfallsverksamheten kontinuerliga avtals- och driftuppföljningar med leverantörer samt en god kommunikation med kunder. Verksamheten gör även enkätutskick och deltar i undersökningar som jämför kommuners kostnader för avfallshantering. Detta för att säkerställa ett optimalt resursutnyttjande och en hög kundnöjdhet.

Genom att samarbeta med övriga GR-kommuner, bolag, leverantörer och medarbetare samt genom att aktivt arbeta med informationskampanjer ut till kunder för att öka graden av utsortering av material på Bråta ÅVC strävar vi efter att nå målen.

Entreprenörens personal på Bråta ÅVC arbetar med att dirigera om flöden ifrån containern för förbränning och i stället till återbrukshuset Paviljongen. Detta för att säkerställa att mängderna till återbruk och återvinning ökar och mängderna till energiåtervinning minskar.

I restavfallet hamnar det felaktigt en del matavfall som inte sorteras ut och därmed går till förbränning. Utsortering av matavfall är en del av standardabonnemanget i Härryda kommun och det är i taxan subventionerat för att fler kunder ska välja det och därmed bidra till en ökad andel matavfall som återvinns genom biologisk behandling. Utöver detta arbetar verksamheten aktivt med att nå ut till kunder och informera om nyttan av utsortering av matavfall.

Arbetet med Härryda kommuns avfallsplan, "Göteborgsregionen minskar avfallet" fortskrider och kampanjer och åtgärder i linje med avfallsplanen planeras för och införs kommande år.

Ekonomi Avfall

Tabell 5 Resultaträkning Avfall

RR (tkr)	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
RÖRELSENS INTÄKTER					
Nettoomsättning	41 938	41 418	55 926	56 695	57 479
Övriga rörelseintäkter					
Summa rörelsens intäkter	41 938	41 418	55 926	56 695	57 479
RÖRELSENS KOSTNADER					
Entreprenadtjänster	-36 092	-35 594	-46 270	-47 195	-48 139
Övriga externa kostnader	-2 267	-2 315	-2 385	-2 408	-2 432
Personalkostnader	-4 410	-3 589	-4 462	-4 069	-4 063
Avskrivningar och nedskrivningar	-897	-908	-1 010	-1 110	-2 777
Summa rörelsens kostnader	-43 666	-42 407	-54 127	-54 783	-57 411
Summa rörelseresultat	-1 728	-989	1 799	1 912	68
Ränteintäkter och liknande	21	37	37	30	30
Räntekostnader och liknande	-340	-239	-345	-850	-1 539
Resultat efter finansiella poster	-2 047	-1 191	1 492	1 092	-1 441

* Resultat före reglering mot resultatfond.

	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultatfond Avfall, UB tkr	-1 043	449	1 541	100

Nettoomsättning

Intäkter består främst av avgift för sophämtning men också avgift för slamsugning av enskilda avlopp samt viss försäljning av skrot som samlas in på Bråta ÅVC. I budget ligger en uppskattad ökning om en procent, 0,3 mnkr med hänvisning till en ökad befolkning. Förslagen avgiftsökning för sophämtning till 2024 motsvarar ökade intäkter med 13 procent, 4,4 mnkr, jämfört med 2023. En mindre del av sophämtningsavgiften är rörlig och kopplad till vikter på kärlavfallet, vilket är en risk vid intäktberäkningen om man lyckas med verksamhetsmålen men på sikt kommer verksamheten gå över till en helt fast taxa. I budget ligger även 4,9 mnkr i ersättning från Naturvårdsverket för övertagande av återvinningsstationer. I plan till 2025 ligger en intäktsökning om två procent årligen på sophämtningsavgifter. Slamersättning är budgeterad att öka med 4,2 mnkr till 2024 enligt taxeförslag.

Entreprenadtjänster

Avfallsverksamheten är i stort sett en beställarorganisation och de mesta tjänsterna handlas upp på entreprenad och uppgår till 83 procent av total kostnad. Den största upphandlade verksamheten är hämtning av hushållsavfall där budget för 2024 är 22,8 mnkr uppdelat på olika entreprenader som transport och behandling. Verksamheten på Bråta ÅVC uppgår till 7,6 mnkr är uppdelad på drift, transport och behandling. De flesta av entreprenaderna regleras mot index eller mot självkostnadspris till det gemensamt (med övriga GR-kommuner) ägda bolaget Renova AB. I och med en hög inflation, ökade drivmedelspriser m.m. budgeteras en generell ökning i budget om sex procent till 2024 jämfört med prognos 2023. Nytt till 2024 är övertagandet av återvinningsstationerna som är budgeterat till 4,6 mnkr, se ovan intäkt om 4,9 mnkr.

Övriga externa kostnader

Avser inköp av tjänster för kundservice, administration och IT med Härryda kommun som leverantör om ca 1,2 mnkr. Här ingår även lokalhyra, vissa underhållstjänster, konsulter m.m.

Personalkostnader

I Budget 2024 är löner och sociala avgifter för 5,5 helårsarbetare, inklusive del av VD, Ekonomichef och Kommunikatör. Verksamheten har under 2023 haft föräldraledigheter och prognostiserar ett överskott om cirka 0,8 mnkr för året. En avfallsingenjör är tillsatt under våren. Pensioner budgeteras enligt prognoser från pensionsadministratören (KPA) och har i och med hög inflation inneburit höga kostnader under 2023 och kommer vara fortsatt höga under 2024 för att sen sjunka enligt plan. Ingen utökning av personal planeras de närmaste tre åren.

Avskrivningar

Anläggningstillgångar på avfall avser byggnader och markanläggningar på Bråta ÅVC samt sopkärl som finns ute på kommuninvånarnas fastigheter. Under 2024 kommer HVAAB köpa in behållarna som finns på ÅVS:er i kommunen, vilket verksamheten får ersättning för. Från 2025 startar inköp och leverans av nya kärl vilket påverkar avskrivningar avsevärt till 2026.

Ränteintäkter, räntekostnader och liknande resultatposter

Avfallsverksamheten har räntekostnader för en mindre del av HVAAB's räntebärande skulder (ca 1 procent 2024). I och med inköp av kärnen för nästan 50 mnkr ökar Avfalls andel av totala skulden till 5 procent 2026.

Vattenverksamheten

Verksamhetens uppdrag är att för vatten- och avloppskollektivet (kunder anslutna till det kommunala vatten- och avloppsnätet) producera och distribuera dricksvatten av godkänd kvalitet och erforderlig kvantitet, avleda och rena spillvatten samt avleda dagvatten. Vattenverksamheten ska verka för en god vattenförsörjning med hänsyn till hygien, hälsa och miljön genom plan- och bygglagen och enligt lagen om allmänna vattentjänster samt livsmedelsverkets föreskrifter.

Vatten- och avloppverksamheten utför drift och underhåll samt nybyggnation av kommunens ledningsnät, vattenverk, avloppsreningsverk, pumpstationer, reservoarer och tryckstegringsstationer. Verksamheten ska även genomföra erforderliga investeringar för att vidmakthålla en god dricksvattenförsörjning och rening av spillvatten, såväl för befintliga som för tillkommande bostäder och industrier.

Mål

- Läckage och spolvatten från ledningsnätet ska minska jämfört med debiterad mängd dricksvatten.

Utläckage från vattenledningar och vatten som används vid spolning av ledningar och egna anläggningar ska understiga femton procent jämfört med total mängd vatten vi producerar och köper från grannkommuner under 2024. Med andra ord ett maximalt svinn på femton procent av dricksvatten.

- Mängden ovidkommande vatten till spillvattenledning ska minska jämfört med debiterad mängd dricksvatten.

Inläckage i spillvattennätet ska uppgå till maximalt 58 procent av total debiterad mängd vatten under 2024. Totala spillvattenmängder mäts vid släpp till GRYAAB och hur mycket som renas i våra egna reningsverk.

Tabell 6 Infomått verksamhetsplan Vatten

Informationsmått	2022	2023 prognos	2024 budget	2025 plan	2026 plan
Andel läckage & spolvatten av dricksvatten	18%	15%	15%	14%	14%
Andel ovidkommande vatten i spill	58%	58%	57%	57%	56%

Plan för genomförande

För att minska läckage och spolvatten genomförs mätningar och felsökningar i avgränsade mätningsområden som kontrolleras via övervakningsystem dagligen. Verksamheten får bättre möjligheter att hitta läckor i takt med att det sätts upp digitala mätare med läcksökningsfunktion. Vid planerade spolningar mäter verksamheten flöden och dokumenterar detta vid varje tillfälle.

För att nå målet att mängden ovidkommande vatten till spillvattenledning ska minska genomförs det kontinuerliga undersökningar, tv-inspektioner och åtgärdsplaner i form av relining av ledningsnät årligen.

Bolaget genomför kontinuerligt översyn av underhåll så att VA-anläggningarna ger en tillfredställande drift- och leveranssäkerhet och att det underhåll som behövs av säkerhetsskäl, kan utföras på ett tillfredsställande sätt. Fokus på underhåll och reinvesteringar ligger på anläggningar som är äldst eller i sämst skick för att minska läckage och andra brister. Verksamheten har påbörjat arbete med en förnyelseplan för ledningsnätet och ska genomföra erforderliga investeringar för att vidmakthålla en god dricksvattenförsörjning och rening av spillvatten, såväl för befintliga som för tillkommande bostäder och industrier.

Verksamheten ansvarar för att installera, kontrollera och byta ut vattenmätare, ajourhålla digitaliserat kartverk för vatten- och avloppsledning samt upprätta utbyggnadsplan.

Ekonomi Vatten

Tabell 7 Resultaträkning Vatten

RR (tkr)	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
RÖRELSENS INTÄKTER					
Nettoomsättning	104 325	102 170	126 593	144 117	142 511
Övriga rörelseintäkter	1 150	1 173	24	0	0
Summa rörelsens intäkter	105 475	103 343	126 617	144 117	142 511
RÖRELSENS KOSTNADER					
Entreprenadtjänster	-10 340	-11 350	-13 414	-15 788	-15 191
Övriga externa kostnader	-32 562	-30 478	-35 295	-35 648	-36 004
Personalkostnader	-24 541	-22 994	-25 361	-23 654	-23 632
Avskrivningar och nedskrivningar	-23 053	-21 132	-29 375	-31 994	-34 475
Summa rörelsens kostnader	-90 496	-85 954	-103 445	-107 084	-109 301
Summa rörelseresultat	14 979	17 390	23 172	37 033	33 209
Ränteintäkter och liknande	60	78	80	80	80
Räntekostnader och liknande	-18 251	-22 324	-28 788	-32 423	-31 728
Resultat efter finansiella poster*	-3 212	-4 856	-5 536	4 689	1 561

* Resultat före reglering mot resultatfond.

	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultatfond Vatten, UB tkr	-567	-6 103	-1 415	146

Nettoomsättning

Omsättning består i dels brukningsavgifter (fasta och rörliga), upplösning av anläggningsavgifter och 15 procent av inbetalda anläggningsavgifter.

Tabell 8 Intäkter Vattenverksamhet

	tkr	2023	2024	2025	2026
Upplösn Av Medel, Va-Invest		6 133	6 860	8 167	9 585
Direktuppl. Av Anl.Avg 15%		2 856	7 785	18 360	10 005
Vatten, Fast Avgift		93 062	111 649	117 290	122 620
Försäljning verksamhet		116	300	300	300

Inbetalda anläggningsavgifter redovisas som en skuld till kollektivet och löses upp under 50 år, matchning mot investeringar de finansierar. Utgående skuld för inbetalda anläggningsavgifter uppgår till cirka 214 mnkr 2023 och vid utgången av 2026 till cirka 430 mnkr i budget. Budget och plan är avhängigt nya kunder enligt investeringsbudget och plan.

Direktupplösning av anläggningsavgifter är direkt kopplat till inbetalning av anläggningsavgifter och kan fluktuera en del beroende utbyggnadstakt i exploateringar i Härryda kommun. Upplösning av skulden kommer åtminstone uppgå till 6 mnkr varje år medans direktupplösningen är mer osäker. Stannar nybyggnation upp, har HVAAB inga möjligheter att debitera anläggningsavgifter.

Förslag till taxa 2024 innefattar en ökning av brukningsavgifter med knappt 19 procent jämfört med prognosen för 2023. I plan kommande år beräknas en ökning av brukningsavgiften med 1,5 procent årligen med hänvisning till tillkommande kunder. I plan ligger en taxeökning om 3,5 procent till 2025 och tre procent till 2026 för att återställa resultatfonden för VA-kollektivet.

Entreprenadtjänster

Avser främst behandling av spillvatten med en avgift till GRYAAB, avgiften ökar med 2,6 mnkr till cirka 11,7 mnkr 2024. Enligt GRYAAB's prognoser ökar avgiften ytterligare 2,9 mnkr till 2025 för att minska med 0,6 mnkr till 2026. GRYAAB står inför stora investeringar i "Nya Rya" som kommer öka kostnaderna efter 2027. Ytterligare kostnad i posten är köp av dricksvatten från våra grannkommuner som uppgår till 2,3 mnkr 2023 och minskar till 1,7 mnkr 2024 och 1,1 mnkr 2025 med hänvisning till färdigställande av Hindås vattenverk. HVAAB kommer fortsatt behöva köpa en viss del vatten från grannkommunerna för att hålla omsättning i ledningarna.

Övriga externa kostnader

Övriga externa kostnader budgeteras öka med tre procent jämfört med prognos 2023 med justering för lägre el-kostnader. Ökning av budget för idrifttagning av Hindås vattenverk uppgår till 3,9 mnkr 2024 som ligger kvar varje år. Nedan listas de fem största undergrupperna (kontogrupper) som upptar cirka 80 procent av posten.

Tabell 9 Övriga externa kostnader Vattenverksamhet

	tkr	2023	2024	2025	2026
Övriga externa kostnader		30 478	35 295	35 648	36 004
	Varav				
Fastighets- Och Entreprenadkos		6 418	6 808	6 876	6 945
Bränsle, Energi Och Vatten		5 821	7 830	7 908	7 987
Övriga Främmande Tjänster		5 714	6 054	6 114	6 175
Inköp Av Anläggnings- Och Underhållsmaterial		3 998	4 153	4 194	4 236
Förbrukningsinventarier Och Material		2 851	3 981	4 020	4 061

Fastighets- och entreprenadkostnader är i huvudsak underhåll och reparationer på ledningsnätet där posten är minskad till 2023 med hänvisning till ett mindre behov av underhåll som redovisas som driftskostnader. Bränsle och energi är kostnader för el som egentligen minskar med anledning av ett överskott 2023, tillkommande 2024 är uppskattad el för Hindås Vattenverk på 1,8 mnkr. Övriga främmande tjänster är mestadels köp av tjänster från kommunens stödfunktioner som Kontaktcenter, IT samt redovisning samt övriga externa konsulter. Anläggnings- och underhållsmaterial är ledningar och fyllnadsmaterial vid underhåll och reparationer. Sista posten ovan utgörs i huvudsak av kostnader för vattenreningskemikalier som ökar med en mnkr till 2024 avseende vattenreningskemikalier till Hindås Vattenverk.

Personalkostnader

Personalstyrkan består av 26,5 budgeterade helårsarbetare fördelade till VA 2023, verksamheten har haft vakanser och sjukskrivningar under 2023 och prognostiserar ett överskott. Lönekostnaden uppgår till 14,4 mnkr 2023 och budgeteras till 15,7 mnkr 2024, inklusive löneökningar om tre procent. I plan ligger löneökningar om två procent årligen till 2025 och 2026. Verksamheten har ingen utökning av resurser i plan. Påslag för personalomkostnader som arbetsgivaravgift, pensioner och försäkringar uppgår till 58 procent 2023 (jmf med 39 procent i kommunen 2020). Det höga påslaget består av inflationsuppräknings på förmånsbestämd pension men även nytt kommunalt pensionsavtal. Påslaget minskar till 46 procent 2025 och 43 procent 2026 vilket minskar totala personalkostnader i plan till 2025.

Avskrivningar

Vattenverksamheten har stora pågående och kommande investeringar som i takt med att de färdigställs aktiveras och skrivs av i genomsnitt med två procent årligen. 2023 uppgår avskrivningar till 21 mnkr vilket är under budget med anledning av senarelagda aktiveringar. Avskrivning motsvarar 20 procent av VA's totala kostnader, och andelen ökar varje år. Avskrivningar ökar årligen i snitt med 18 procent och tar allt större del av omsättningen i anspråk. 2026 uppgår avskrivningarna till 34,5 mnkr och andel av kostnaderna 23 procent. För ytterligare beskrivning av driftkonsekvenser som en följd av investeringsverksamheten se nedan, sid 15 Tabell 12.

Ränteintäkter, räntekostnader och liknande resultatposter

Räntekostnader består dels av kostnader för extern upplåning i Kommuninvest och under året nyttjad checkräkning i Härryda kommuns koncernkontostruktur. Räntebärande skulder uppgår till 782 vid utgången av 2023, behov av nyupplåning i perioden, till och med 2026 uppgår till 285 mnkr. För årliga upplåningsbehov se nedan investeringsverksamhet, sid 15, Tabell 12. Kostnaderna uppgår till 22,3 mnkr 2023 vilket är en fyrdubbling mot 2022, snitträntan 2023 uppgår till 3,6 procent. I budget och i nedan nyckeltal är räntan 3,5 procent 2024-2025 och 3,3 procent 2026.

Investeringsverksamhet

Investeringar föreslås fastställas i enlighet med Tabell 11, "Investering budget 2024 plan 2025–2028 HVAAB". Förslaget är grundat på bolagets investeringsprognos 2024–2034 med beslutade, planerade och odefinierade projekt, totalt drygt 60 definierade projekt och fyra odefinierade ramar.

I huvudsak aktiveras enskilda projekt vid färdigställande med halvårseffekt från år för färdigställande och kostnaderna periodiseras därefter, några större projekt aktiveras etappvis. Projekt med rambudget (odefinierade) innefattar reinvestering eller nyanläggning i befintligt ledningsnät och anläggningar och utgör en pott för mindre projekt för att snabbt kunna genomföra under innevarande år, dess avskrivningar är budgeterade varje år.

Investeringsramar 2024–2028

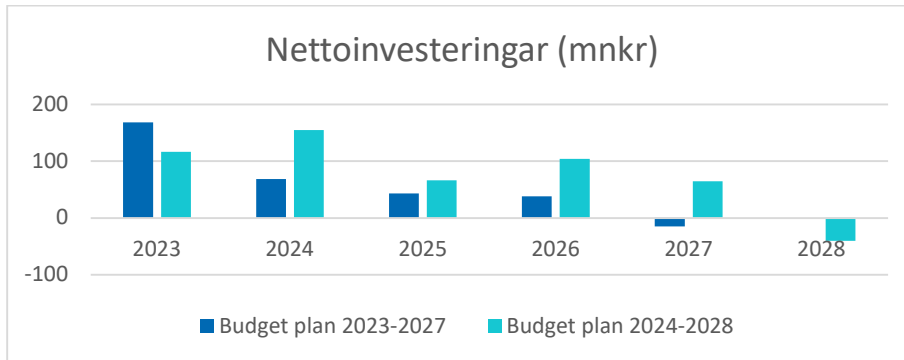
Tabell 10 Investering budget 2024 plan 2025–2028 HVAAB

Investering (tkr)		2024	2025	2026	2027	2028
Verk och övrigt	Ut	25 400	45 100	25 000	5 000	5 000
Reinvestering ledningsnät	Ut	31 200	15 000	15 000	15 000	15 000
Nya ledningar	Ut	24 200	22 000	51 300	61 000	2 000
Investeringar med koppling till nya kunder	Ut	125 800	106 300	79 500	152 000	30 400
	In	-51 900	-122 400	-66 700	-168 700	-92 800
Totalt	Ut	206 600	188 400	170 800	233 000	52 400
	In	-51 900	-122 400	-66 700	-168 700	-92 800
	Netto	154 700	66 000	104 100	64 300	-40 400
Styrelsens budget 2022-11-28	Netto	68 200	42 900	37 900	-15 000	

Förändringar jämfört med Budget 2023 och plan 2024-2027

Nettoinvesteringar uppgår till 349 mnkr för perioden 2024–2028. Tidigare planerad netto för perioden 2023–2027 uppgick till 303 mnkr. Ökningen för hela perioden beror främst på att överföringsledning mellan Hällingsjö och Rävlanda (90 mnkr) med start 2025 är med i plan, finansiering är i nuläget oklart och styrelsen har ej beslutat om projektet. Även Avfall har investering i nya kärn med i plan från 2025 med knappt totalt 50 mnkr. Jämfört år för år mot tidigare plan finns större avvikelser med anledning av förskjutning i tid för några projekt, samt nya projektområden i slutet av planperioden. Exempelvis ökar rambudget 2024 med 87 mnkr jämfört med plan från föregående år beroende på förseningar, se nedan diagram, Figur 1, Kassaflöde.

Figur 1 Kassaflöde investeringsverksamhet budget 2024 jmf med budget 2023

Ovan diagram syftar till att beskriva hur ej genomförda investeringar 2023 faller över på 2024 och att framflyttade anläggningsavgifter faller över till 2028.

Projekt

Investeringar i verk och övrigt innefattar reinvesteringar i egna vattenverk för produktion av dricksvatten, i reningsverk för behandling av spillvatten samt även i tryckstegringsstationer och avloppspumpstationer. Från 2024 finns även investeringar på Avfallsverksamheten med, 2024 behållare ÅSV:er och från 2025 inköp av fyrfackskärl. När Hindås vattenverk är driftsatt möjliggörs byggnation av en ny processdel för vattenverksslam under 2024 och 2025 renovering av lågreservoaren i Finnsjön vattenverk. Övriga investeringar i verk och stationer under 2024 uppgår till sex mnkr, och innefattar nybyggnad och ombyggnationer på några stationer. Planen för kommande år innehåller årliga ramar för ej definierade investeringar om 5 mnkr årligen.

Reinvestering i ledningsnät, görs löpande för att förlänga livslängden på ursprungligt nät och uppgår till cirka 15 mnkr årligen. Under 2023 påbörjades etapp 2 av sanering i Gärdesområdet, Mölnlycke, om 17,2 mnkr under två års tid. Verksamheten påbörjar nu ett arbete med att ta fram en "förnyelseplan" på ledningsnätet i hela kommunen.

Nya ledningar och kapacitet avser överföringsledningar och ökad kapacitet utanför och mellan nya områden för byggnation men för att möjliggöra desamma. Dessa investeringar är inte direkt kopplade till en exploatering. Exempelvis det största som ligger i föreslagen plan, ÖFL Norra Mölnlycke, på totalt 50 mnkr, som kommer etappindelas. ÖFL Norra Mölnlycke är ny ledning mellan Mölnlyckemotet i väster till Wendelstrand i Öster och en ny anslutning till GRYAAB-tunnel. ÖFL Norra Mölnlycke är nödvändig för att ansluta Wendelsstrand, Bråta Ängar, Mölnlyckemotet och senare Mölnlyckeföretagspark etapp 3, men även för att avlasta Mölnlycke centrum där mycket byggnation har tillkommit de senaste åren. Planen är att genom ökade anslutningsavgifter från exploaterare inom respektive ovan nämnda exploateringsprojekt helt eller delvis ska finansiera dessa kapacitetsåtgärder för att investeringarna inte ska belasta nuvarande VA-kollektiv. I plan från 2025 ligger nu överföringsledning mellan Hällingsjö och Rävlanda, ett projekt som i tidigare plan bortprioriterades av verksamheten. VA-kollektivet har i nuläget egentligen inget behov av dessa ledningar och de utbyggnadsplaner som finns i Rävlanda och Hällingsjö i dagsläget inryms i nuvarande kapacitet under en överskådlig framtid.

Investeringar med direkt koppling till nya kunder

VA-serviser är en rambudget för enskilda mindre nya anslutningar, det kan exempelvis vara avstyckning av tomter i eller i närheten av verksamhetsområden. I och med att VA-ledningar redan är utbyggt så generar dessa ofta ett överskott.

Exploateringar och detaljplaner i samverkan är nya områden för byggnation. Dessa utbyggnader görs i olika samverkansformer med privata aktörer och i genomförande med kommunen. Eftersom exploateringar innebär stora utgifter för alla involverade vill man allt som oftast maximera utbyggnadsvolymen vilket generar högre inkomster för VA-kollektivet och en möjlighet att finansiera utbyggnad i kapacitet som nödvändigtvis inte är i direkt anslutning till området. Tidigast i plan som redan är påbörjade är de för kommunen första byggherredrivna detaljplanerna som startades som för några år sedan, Wendelsstrand, Säteriet Förbo och Björrod. Wendelsstrand är det största av dessa och förväntas generera ett överskott, inkomster för anläggningsavgifter minus utgifter för VA inom detaljplanen. I takt med att det byggs bostäder med mera i Wendelstrand blir ovan nämnda investering i överföringsledningarna Norra Mölnlycke nödvändig. I budget 2024 finns start av Slamby som är en exploatörsdriven plan, Backa Västra och Landvetter centrum (oklart framskridande). I slutet av planperioden kommer nya områden, Link 40, Företagsparken i Mölnlycke och Älmhultsvägen jämfört med plan förra året. Exploateringar och detaljplaner förväntas generera ett överskott på sikt i planen, en förutsättning för detta är att exploatörer bygger ut i den takt de planerat för.

Nya områden i egen regi kan röra sig om gamla fritidshusområden eller andra ej planlagda områden där fastigheter har egna VA-lösningar. Ofta ligger områdena nära eller i anslutning av vattentäkter och är nödvändiga att bygga ut för att skydda recipienter. HVAAB bör ha en plan för att bygga ut kommunalt VA i dessa områden enligt Vattentjänstlagen. Dessa områden som inte planläggs innebära ofta längre avstånd, inga samordningsvinster och färre nya kunder, således blir det ofta dyrare och lägre inkomster. Ju fler av dessa områden som planläggs desto bättre för VA-kollektivet. Två av de projekt som är påbörjade ligger i Backaområdet i Landvetter, "Tomtevägen, Brunnbergsvägen och Ljunglidsvägen" och "Vibergsvägen/Grönbackevägen" förväntas färdigställas under 2024. I startgroparna under 2024 ligger Häggsjöhultsvägen och Ingelse i Hindås samt . Aborrtjärnsvägen och Lahall/Pottebo i Mölnlycke.

Investeringsprognos 2024 till 2034 med projektkalkyler och kassaflöden delges styrelsen som ett internt arbetsdokument. *Bilaga 1. Investeringsprognos 2024 till 2034.*

Driftkonsekvenser av investeringsverksamhet

Tabell 11 Nyckeltal och driftkonsekvenser av föreslagen Investeringsplan

	2024	2025	2026	2027	2028
Egenfinansiering/år*	40%	83%	61%	90%	267%
Nyupplåning/år	1 38 960	59 423	86 439	58 791	-60 053
+Avskrivningar	9 283	2 719	4 147	4 914	4 720
+Räntekostnad	4 864	2 080	3 025	2 058	-2 102
Taxepåverkan**	13%	4%	6%	6%	2%

* År kollektivets egenfinansieringsgrad, inklusive inbetalda anläggningsavgifter

** Procentuell nettokostnadsökning jmf med 2024 med anledning av föreslagen investeringsplan

Egenfinansiering definieras som bruttoinvesteringar minus inbetalda anläggningsavgifter (skuld i HVAAB's balansräkning) och justering från löpande verksamhet (avskrivningar). Egenfinansiering är stigande från 40 procent till 267 procent under perioden och det förklaras av investeringar i exploateringsområden är ekonomiskt framtunga. Vi bygger först ut ledningsnät och debiterar anläggningsavgift vid leverans.

Behovet av nyupplåning uppgår till 284 mnkr till 2028 med anledning av budget/plan-förslaget. Årliga räntekostnader stiger med 9,9 mnkr under perioden.

I tabell 12, ovan är driftskostnader räknade på en genomsnittlig avskrivning om knappt 50 år och en ränta på 3,5 procent (inkl. borgensavgift) första två åren och tre procent sista året. Förslaget investeringsbudget/plan de kommande fem åren innebär ökade kapitalkostnader om 36 mnkr om året, vilket motsvarar en höjning av brukningstaxan på 32 procent från år 2023. Taxepåverkan innebär inte raka höjningar enligt tabell 12 ovan utan är ett mått på med hur mycket nettokostnader ökar med anledning av planerade investeringar. Höjer vi taxan mycket första året blir procentuell ökning nästa år inte enligt ovan tabell och förhoppningsvis ökar antal kunder för varje år.

Tabell 12 Nyckeltal ekonomisk ställning av föreslagen Investeringsplan

	2024	2025	2026	2027	2028
Egenfinansiering*	19%	25%	26%	32%	36%
Banklån	920 960	980 382	1 066 821	1 125 612	1 065 559
Soliditet	11%	10%	9%	8%	8%

Soliditet sjunker stadigt och kommer understiga målen om 10 procent under 2026. Eftersom bolagets redovisningsprinciper är som de är minskar soliditeten även vid nyanslutningar. För att vidhålla en soliditet på över 10 procent kan bolaget inte bygga ut nya områden och möjliggöra för nya bostäder vilket är ett av bolagets uppdrag.

Bifogas

Bilaga 1. "Investeringsprognos 2024–2034 Internt dokument 2023-11-20.

§ 536 Budget och verksamhetsplan 2024–2026

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN 2024–2026.

Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Budget och verksamhetsplan 2024–2026 beskriver vad som planeras i verksamheten under 2024–2026 samt budget för 2024.

Budget 2024 är lagd utifrån idag gällande förutsättningar samt höga indexuppräknningar och efter samråd med förbundets medlemmar. Medlemmarnas behov beräknas till ca 335 000 uppdrag. För att klara kostnadsökningarna bedöms en snitthöjning om 5 % nödvändig för 2024.

Förslag till Budget och verksamhetsplan 2024–2026 har inför beslut varit ute på samråd hos medlemmarna. Totalt har 20 svar inkommit varav 18 inte har något att invända. Mölndals stad respektive Tanums kommun har inkommit med en synpunkt respektive ett ändringsförslag:

- Mölndals stad ställer sig bakom beslutet om snitthöjningen 5 % men påpekar vikten av att förbundet aktivt verkar för låga kostnader för medlemmarna.
- Tanums kommun föreslår att förbundet följer SKRs cirkulär 23:20¹ där uppräknningen för PKV² är 3,9 % för 2024. SKR har dock höjt sin prognos för PKV i sitt senaste cirkulär, 23:26³, till 4,1%.

Ett systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete med hög kostnadsmedvetenhet pågår ständigt i förbundet vilket innebär att verksamheten snabbt ställer om för att effektivt möta rådande behov. Ökade kostnader till följd av nytt bokningssystem i kombination med indexuppräknningar för övriga driftskostnader gör att förbundet ändå bedömer att en snitthöjning om 5 % är nödvändig för 2024. Förbundet verkar för låga kostnader för medlemmarna samt har god ekonomisk hushållning. Ett eventuellt överskott återbetalas till medlemmarna.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN 2024–2026, dnr 23/0030-6

Beslutet skickas till

Förbundsmedlemmarna

¹ <https://skr.se/download/18.54332fd81876ee36247c9c25/1682603901955/23020.pdf>. skr.se. Hämtat 2023-09-06.

² Prisindex för kommunal verksamhet

³ <https://skr.se/download/18.2db5181b18a173b95dc22b36/1693297623705/23036.pdf>. skr.se. Hämtat 2023-09-06.

Budget och verksamhetsplan 2024-2026

Tolkförmedling Väst

Organisationsnummer 222000-2972

Innehåll

Ordförande har ordet	3
Verksamhetsbeskrivning.....	4
Vision	5
Övergripande strategi	5
Övergripande mål	5
Verksamhetsmål 2024	6
Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans	6
Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar	6
Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas	6
Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare	6
Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet	6
Organisation	7
Förväntad utveckling avseende verksamhet och ekonomi.....	7
Organisation och bemanning.....	7
Verksamhet.....	7
Uppdragstagare	7
Kund	8
Framtida tjänster.....	8
Ekonomiska förutsättningar	9
Bakgrund.....	9
God ekonomisk hushållning	10
Utgångsläge inför planering av budget 2024.....	10
Årsprognos 2023 i jämförelse med budget	10
Arvodesutveckling	10
Personalbemanning och löneutveckling.....	10
Pension	11
Prisutveckling	11
Finansiella mål 2024.....	11
Budget 2024.....	11
Budget 2024, specifikation.....	12
Investeringsbudget 2024.....	12
Ekonomisk plan 2024–2026.....	12

Ordförande har ordet

Tolkförmedling Väst är en verksamhet vars kvalitet är avgörande för flera viktiga samhällsfunktioner så att dessa kan möta alla individer på ett likvärdigt, rättssäkert och professionellt sätt. Förbundet har en ständig utmaning i att förutse efterfrågan på tolk och därmed på bästa sätt kunna tillgodose medlemmarnas behov. Som ny ordförande för Tolkförmedling Väst är jag därför mycket glad över att möta en organisation som genomsyras av professionalitet och stort engagemang.

Verksamheten är direkt påverkad av vad som händer i omvärlden vilket medför att organisationen behöver vara flexibel och utvecklingsinriktad för att möta kundernas behov. Kvalitetsarbetet är mycket centralt i organisationen och det systematiska arbetsmiljöarbetet med förbundets värdegrund genomsyrar hela verksamheten. Detta avspeglas tydligt i resultatet från såväl kund- som tolk- och medarbetarmätningar. Jag slås av engagemanget och den stora ambitionen som råder i förbundet. Den ständiga förbättringsprocessen i kombination med förbundets höga medarbetarengagemang (HME) ger organisationen de bästa förutsättningarna att möta medlemmarnas föränderliga behov.

Trots senare års minskade inflöde av nya tolkbehövande till Sverige har förbundet utfört betydligt fler tolkuppdrag än förväntat. Tolkning på distans fortsätter dominera över platstolkning vilket innebär att kundernas efterfrågan kan tillgodoses med färre tolkar och det i sin tur medför att allt fler tolkuppdrag utförs av tolkar med högsta kompetens. Att ständigt kompetensutveckla tolkarna är en viktig del i förbundets kvalitetsarbete och tolkuppdragen tillsätts alltid med högsta tillgängliga kompetens vilket är en självklar kvalitetsnivå i förbundet där kundens behov alltid står i fokus. Därför erbjuds också alla kunder kompetensutveckling i tolkanvändande. I den nya tjänsten ”Kulturdiallog” förs specifikt samtal om de utmaningar som kan uppstå när olika kulturer möts i syfte att öka förutsättningarna för ett bra samtal genom tolk.

Senare års händelser, såväl pandemi som Rysslands invasion av Ukraina, har ställt stora krav på organisationen att vara flexibel. Den allt snabbare utveckling och därmed förändring som sker i samhället kräver en organisation som är lyhörd för sina kunder och som snabbt lär nytt och ställer om. För mig som ny ordförande har det transparenta bemötandet gjort det lätt för mig att sätta mig in i verksamheten och jag känner mig trygg med att förbundet alltid, med medlemmarnas bästa i fokus, gör sitt yttersta för att anpassa verksamheten efter omvärldens föränderlighet. Idag har förbundet såväl en stabil ekonomi som en mycket professionell och utvecklingsinriktad organisation. Utmaningarna är stora, men jag har en stark tro att förbundet och dess medarbetare möter upp dessa med samma professionalitet som uppdragen genomförs. Jag fram emot förbundets fortsatta utveckling och kommande spännande år.

Göteborg 2023-05-26

Claudia Nistor Pedrini
Ordförande

Verksamhetsbeskrivning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov¹ av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och har totalt 43 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Borås, Bollebygd, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorps, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda och Öckerö.

Figur 1 Karta medlemmar

Förbundet är en egen offentligrättslig juridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Medlemmarna har kvar ett yttersta ekonomiskt ansvar för verksamheten. Varje medlem har tillskjutit en krona per kommuninvånare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

¹ En myndighet ska enligt 13 § i Förvaltningslagen ”... använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska.”

Förbundet styrs av en direktion bestående av ledamöter från respektive medlemsorganisation. Särskilt utsedda revisorer granskar förbundets verksamhet. Förbundet har sitt säte i Göteborg samt lokalkontor i Mariestad och Borås.

Vision

Genom att erbjuda kvalitativa språktolktjänster bidrar Tolkförmedling Väst till ökad integration i samhället.

Övergripande strategi

Vårt uppdrag är att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Detta gör vi genom att vara lyhörda för medlemmarnas behov.

Vi ska kartlägga, utreda och analysera vår verksamhet samt kundernas och uppdragstagarnas synpunkter för att utveckla och kvalitetssäkra verksamheten.

Vi ska vara det självklara valet för professionella uppdragstagare och en förmedling där uppdragstagare ges förutsättningar att utföra kvalitativa uppdrag.

Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna kan påverka, tar ansvar och är engagerade. Tillsammans med medarbetarna, utifrån förbundets värdegrund, skapar vi förutsättningar för en god arbetsmiljö.

Vi ska ha en budget i balans. Ingen beslutad aktivitet ska sakna finansiering och varje aktivitet ska vara värdeskapande för verksamheten. Varje möjlighet till effektivisering som inte går ut över kvaliteten ska tillvaratas.

Övergripande mål

Tolkförmedling Väst ska tillgodose medlemmarnas behov av språktolk och ska vara det självklara valet av förmedling för professionella uppdragstagare. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare där alla medarbetare vet sitt uppdrag och vem vi är till för. Tolkförmedling Väst ska vara i framkant och en förebild för andra. Förbundets värdegrund ska vara ett gemensamt förhållningssätt och verksamheten ska genomsyras av professionalitet, tillgänglighet och trygghet i alla led.

Tolkförmedling Väst ska

- ha god tillgänglighet och likvärdig service till förbundets kunder
- hantera och tillvarata såväl kundernas som uppdragstagarnas synpunkter för verksamhetens kvalitetssäkring och utveckling
- ha en god ekonomisk medvetenhet och arbeta kostnadseffektivt
- arbeta miljömedvetet och hållbart
- verka för ökad kunskap om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkare i samhället.

Verksamhetsmål 2024

Målen för 2024 har justerats i relation till tidigare utfall och prognosen för kommande period och har utgått från aspekterna kvalitet, arbetsmiljö och miljö. Direktionen har fastslagit följande verksamhetsmål:

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Målvärde 2024
Andel tillsatta beställningar ska överstiga 99 %.	99,2 %	>99 %	>99 %
Andel tillfällen tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ska understiga 1 %.	0,8 %	<1 %	<1 %

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Målvärde 2024
Andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk ska uppgå till minst 9 %.	8,8 %	≥7 %	≥9
Andel uppdrag som utförs av auktoriserad tolk ska uppgå till minst 25 %.	23,2 %	≥20 %	≥25
Andel uppdrag som utförs av utbildad tolk ska uppgå till minst 59 %.	59,3 %	≥63 %	≥59

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Målvärde 2024
Andel beställningar som inkommer via digitala tjänster ska uppgå till minst 77%.	72,7 %	≥70 %	≥77 %
Nöjd kundindex (NKI) ska uppgå till minst 80.	-	>80	≥ 80

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

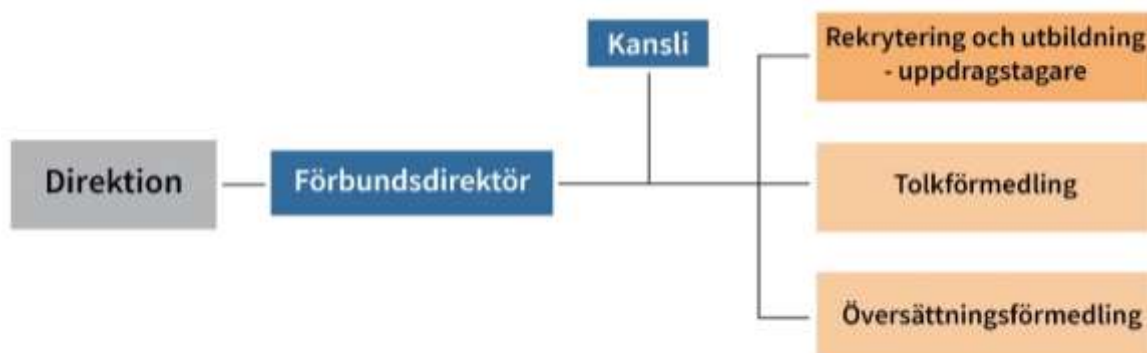
Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Målvärde 2024
Sjukfrånvaron ska understiga 6 %.	5,3	<6 %	<6 %
Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska uppgå till minst 90.	85	>87	≥ 90

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Målvärde 2024
Andel uppdrag som utförs på distans ska uppgå till minst 67%.	67,2 %	≥65 %	≥67

Organisation

På uppdrag av direktionen leds tjänstemannaorganisationen av förbundsdirektör. Verksamheten består av kansli, tre tolkförmedlingskontor samt översättningsförmedling. Kansliet leds av förbundsdirektören. De lokala förmedlingskontoren, inklusive översättningsförmedling samt verksamheten för rekrytering och utbildning av uppdragstagare, leds av förbundets fyra verksamhetschefer. Administrativt stöd inom IT, ekonomi, HR och lön köps av Mariestads, Töreboda, Gullspångs kommuner i samverkan. Verksamhetsspecifikt IT-stöd och verksamhetsanpassat telefonisystem köps separat.

Figur 2 Organisationsschema

Förväntad utveckling avseende verksamhet och ekonomi

Organisation och bemanning

Förbundets fokus på utveckling och ständig förbättring av verksamheten samt införandet av ett nytt verksamhetssystem under 2023 kommer sannolikt medföra fortsatta förändrade processer och arbetssätt. Tolkförmedlarrollen har utvecklats de senaste åren och kommer rimligen att bli mer differentierad och specialiserad över tid. Hur organisationen och bemanningen kommer att se ut närmaste åren är svårt att exakt förutse då den tekniska utvecklingen snabbt går framåt, men framför allt för att såväl rörligheten i världen som den nationella migrationspolitiken påverkar språktolkbranschens framtid och därmed förmedlingens utveckling. En organisation som snabbt lär nytt och ställer om är därmed en förutsättning för förbundets framtid.

Verksamhet

I vilken grad det nya politiska styret i landet och Tidöavtalet kommer att påverka förbundets verksamhet är svårt att bedöma, men att tolkbranschen generellt över tid kommer att påverkas är högst troligt.

Uppdragstagare

Rekrytering av nya tolkar och vidareutbildning av befintliga sker löpande för att möta kundernas föränderliga behov. Förbundet har en ständig utmaning i att attrahera och rekrytera lämpliga kandidater till tolkyrket. Den, under senare år, stora dominansen av distanstolkning har lett till att tolkar i allt större utsträckning nu kan rekryteras från hela landet. Detta har i sin tur medfört att såväl rekryterings- som utbildningsprocessen har digitaliserats och distansanpassats för att nå samtliga tolkar oavsett bostadsort. Rekryteringsprocessen kopplat till tolkar inom numerärt mindre efterfrågade språk har utvecklats vilket medför att förbundet snabbt kan rekrytera dessa

eftertraktade tolkar. Kundernas framtida behov förväntas därmed i större utsträckning kunna tillgodoses av förbundets kvalitetssäkrade tolkar.

Såväl pandemin som Rysslands invasion av Ukraina är två stora händelser som påverkat verksamhetens utveckling. Även mindre händelser i världen kan snabbt förändra behovet av språktolk varför det är viktigt att förbundet fortsätter vara lyhörda för vad som händer i omvärlden och öppna för att snabbt ställa om.

Kund

Under pandemin ökade tolkning på distans markant och ligger fortsatt kvar på en hög nivå. Denna förändring innebär att tolkarnas tid kan nyttjas mer effektivt och att de högst utbildade tolkarna därmed utför fler uppdrag. Kunderna får på så sätt högre kompetens i uppdraget och lägre kostnad då bland annat resor uteblir. Dessa kvalitativa och ekonomiska vinster, men också den miljömässiga aspekten, gör att förbundet aktivt arbetar för att distanstolkningen fortsatt ska dominera framåt.

Under de senare åren har förbundets kunder bjudits in till dialog och informationsmöten i syfte att fånga upp kundernas behov men också för att öka förutsättningar för en kvalitativ tolksituation. Dessa möten erbjuds främst på distans men även till viss del fysiskt på plats. Även skraddarsydda besök utifrån enskilda kunders önskemål genomförs. Som ett led i förbundets kundarbete ingår sedan 2023 kundnöjdhet (NKI²) i förbundets måluppföljning. Resultatet av mätningen samt dialogen med förbundets kunder är viktiga parametrar för verksamhetens fortsatta utveckling.

Sedan 2022 erbjuds förbundets kunder tjänsten ”Kulturdialog”, en dialogföreläsning i syfte att öka kunskapen och förståelsen avseende kulturella utmaningar som kan uppstå i tolksituationen. Dialogföreläsningen anpassas efter kundernas verksamhet och specifika behov. Kulturdialogen har varit mycket uppskattad av kunderna och efterfrågan ökar. Under kommande verksamhetsår planeras flera kulturdialoger genomföras.

Framtida tjänster

I takt med den snabba tekniska utveckling som sker i samhället förväntas tolk- och översättningsbranschen generellt kompletteras med mer digitala och automatiserade lösningar. Det nya verksamhetssystemet som driftsattes under 2023 skapar större förutsättningar för teknisk utveckling vilket innebär att arbetet kommer att återupptas för utveckling av nya produkter och tjänster.

Förbundets översättningsverksamhet har de senaste åren alltmer stabiliserats och kundernas behov blir mer och mer tydliga vilket medför att nya tjänster med stor sannolikhet kommer att erbjudas.

² Nöjd kundindex

Ekonomiska förutsättningar

Bakgrund

UNHCR:s årliga rapport visar att 89,3 miljoner människor befann sig på flykt i slutet av 2021 vilket är 6,9 miljoner fler människor jämfört med 2020.³ Cirka 16 800 personer sökte asyl i Sverige under 2022 vilket är ökning på nästan 50 % jämfört med året innan. Drygt 50 000 ukrainare sökte skydd i Sverige enligt massflyktsdirektivet.⁴

I Migrationsverkets första prognos avseende antal asylsökande bedöms 16 000 personer söka asyl i Sverige 2024. Hur länge kriget i Ukraina kommer att fortsätta, samt inflödet av antal skyddsökande från Ukraina 2024, är idag svårt att förutse. Det tillfälliga skyddet enligt massflyktsdirektivet gäller till och med den 4 mars 2024 och kan komma att förlängas ytterligare om behovet kvarstår.⁵

Behovet av förbundets tjänster har en direkt koppling till den rådande flyktingsituationen och migrationspolitiken. Antalet flyktingar som söker sig till Sverige påverkar direkt efterfrågan på förbundets tjänster. Trots ett begränsat, jämfört med tidigare år, inflöde av nya tolkbehövande till Sverige har efterfrågan på förbundets tolktjänster ökat. Troligt är att den isolering som uppstått i samhället under pandemin kan ha hämmat integrationen och därmed språkinläringen, vilket i sin tur förlängt tolkbehovet för den enskilde individen. Sannolikt påverkas även den ökade efterfrågan på tolktjänster av rörligheten i samhället, d v s människor som vid ankomsten till Sverige placerats på en mindre ort tenderar att söka sig till sina landsmän i storstadsregionen när möjlighet ges.

Trots att det varit en högre efterfrågan på tolk än förväntat de senaste åren tros efterfrågan minska över tid. 2024 bedöms dock vara i paritet med 2023, d v s efterfrågan kommer troligtvis inte börja minska för än 2025.

År	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Budgererat antal uppdrag	345 000	340 000	325 000	320 000	335 000	335 000		
Utfall antal uppdrag	347 000	316 000 ⁶	341 000	349 000	Prognos 345 000	Prognos 335 000	Prognos 330 000	Prognos 325 000
Årets resultat (tkr)	5 867	3 465	5 442	4 177	Prognos 0	0	0	0

Tabell 1 Utfall och prognos för antalet uppdrag och budgetutfall

Förbundets intäkter fås genom förmedling av tolktjänster och verksamhetens största kostnader är arvoden till tolkar kopplat till tolkuppdrag. Den totala kostnaden för arvoden och de totala intäkterna är beroende av hur många tolktjänster som utförs. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

³ Figures at a glance. UNHCR. <https://www.unhcr.org/about-unhcr/who-we-are/figures-glance>. Hämtat 22-04-18.

⁴ www.migrationsverket.se. Hämtat 2023-04-18.

⁵ Verksamhets- och utgiftsprognos 2023-02-06. Migrationsverket.

<https://www.migrationsverket.se/download/18.356ea417185caa4f226436/1675775244493/Migrationsverkets%20februariprognos%202023%20P1-23.pdf>. Hämtat 2023-04-18.

⁶ Covid-19, antal uppdrag tydligt påverkat av pandemin från och med mars 2020.

God ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen ska förbundet ha god ekonomisk hushållning. Verksamheten ska genomsyras av god ekonomisk hushållning i ett både kort och långt perspektiv. Förbundet anses ha en god ekonomisk hushållning då både verksamhetsmålen och de finansiella målen uppfylls. Verksamheten är mycket styrd av omvärldens föränderlighet vilket innebär att förbundet kan anses ha en god ekonomisk hushållning även om en eller flera indikatorer ej uppfylls. De finansiella målen och indikatorerna för verksamhetsmålen 2024 bedöms realistiska utifrån nuläget.

Utgångsläge inför planering av budget 2024

Enligt förbundsordningen ska direktionen årligen fastställa budget för förbundet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en plan för ekonomin under den kommande tvåårsperioden. Förbundets årliga kostnader ska, enligt kommunallag och förbundsordning, normalt minst täckas av årets intäkter och som övergripande verksamhetsmål anges att verksamheten ska ha en god ekonomisk medvetenhet och arbeta kostnadseffektivt. Budgetförslaget ska samrådats med förbundsmedlemmarna senast en månad före direktionens sammanträde och budgeten ska fastställas senast den 30 september före verksamhetsåret.

Som utgångsläge för planeringen av 2024–2026 finns gällande plan för 2023–2025 samt utfallet av de senaste åren och prognoser för de kommande åren. Flyktingsituationen och migrationspolitiken i omvärlden samt Migrationsverkets prognos tas även i beaktan i planeringen av budget 2024.

Årsprognos 2023 i jämförelse med budget

Under 2022 utförde förbundet drygt 349 000 uppdrag, vilket var 29 000 fler uppdrag än budgeterat. Antal uppdrag för årets första tre månader ligger i nivå med föregående år. Troligt är att förbundet under 2023 utför ungefär lika många uppdrag som 2022 och att resultatet därmed kommer att vara positivt. Dock finns en osäkerhet kring kostnadsutfallet kopplat till byte av bokningssystem vilket gör att prognosen är något svårbedömd.

Arvodesutveckling

Som ett led i att säkerställa försörjningen av uppdragstagare samt kvalitetssäkra förbundets tjänster, bör arvoden för såväl tolkar som översättare årligen ses över. Arvodesutvecklingen bör ha följsamhet med såväl branschen i stort som den generella arbetsmarknadens löneutveckling. Trots ett flerårigt arbete för marknadsmässiga arvoden krävs fortsatt särskilda satsningar.

Personalbemanning och löneutveckling

Såväl bemanning som arbetsprocesser ses kontinuerligt över och anpassas efter organisationens föränderliga behov. Såväl anställningsform som marknadsmässiga löner bedöms som viktiga parametrar för att förbundet ska uppfattas som en attraktiv arbetsgivare och därmed både kunna rekrytera och behålla rätt medarbetare. Industrins löneavtal för 2023 och 2024 resulterade i ett oväntat högt utfall vilket påverkar det allmänna löneomkostnadsläget. Förbundet valde därför att i löneöversyn 2023 tillskjuta något mer utrymme än vad som ursprungligen var budgeterat. För att säkerställa marknadsmässiga löner bör även det så kallade ”märket” beaktas i löneöversyn 2024.

Pension

Förbundets pensionsförvaltare är KPA och lagstadgade premier för tillsvidareanställda betalas löpande. Löneskatt på 24,26 % ingår i pensionskostnaden. Löneskatten betalas årsvis och regleras genom inbetalning via preliminärskatten varje månad och resterande skuld/fordran regleras vid bokslut varje år. Ingen ansvarsförbindelse finns då intjänandet och kostnaden tas löpande.

Prisutveckling

Den rådande ekonomiska situationen i världen med lågkonjunktur och hög inflation har resulterat i generellt höga indexuppräknningar vilket i sin tur innebär att förbundets driftskostnader ökat kraftigt under 2023. Troligt är att indexnivåerna kommer att ligga på en högre nivå även under 2024 varför det bör finnas utrymme i budget att klara kostnadsökningar upp till 5 %.

I enlighet med självkostnadsprincipen har förbundets tjänster inför 2023 prisjusterats med 2,9 %. För en budget i balans bedöms prisjusteringen för 2024 resultera i en snitthöjning om cirka 5 % för att klara ökade driftskostnader.

Finansiella mål 2024

Enligt kommunallagen ska förbundets ekonomi vara i balans. Intäkterna ska minst täcka kostnaderna vilket innebär att den löpande verksamheten ska ha ett positivt resultat. Att förbundet har ett positivt saldo på banken under året och därmed inte nyttjar checkkrediten bidrar också till en ekonomi under kontroll.

Direktionen har fastslagit följande finansiella mål:

- Den löpande verksamheten ska ha ett positivt resultat.
- Checkkrediten ska ej nyttjas.

Budget 2024

Enligt förbundsordningen ska förbundets årliga kostnader minst täckas av årets intäkter och medlemmarna debiteras för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Budget 2024 är lagd utifrån idag gällande förutsättningar och efter samråd med förbundets medlemmar. Medlemmarnas behov beräknas till ca 335 000 uppdrag för 2024. För en budget i balans bedöms prisjusteringen för 2024 resultera i en snitthöjning om 5 %.

Budget 2024	tkr
Verksamhetens intäkter	237 000
Verksamhetens kostnader	237 000
Årets resultat	0

Budget 2024, specifikation

Intäkter (tkr)		
Intäktslag	Belopp	Kommentar
Försäljning av förmedlingstjänster	237 000	Tolk- och översättningstjänster
Summa verksamhetens intäkter	237 000	
Kostnader (tkr)		
Kostnadslag	Belopp	Kommentar
Personalkostnad	36 251	Lön* och övriga personalkostnader
Direktionskostnad	800	Arvoden* och övriga möteskostnader
Arvoden uppdragstagare	184 575	Arvoden* och kostnadsersättningar
Rekrytering och utbildning av uppdragstagare	800	Utbildning, material, handledning
Lokalkostnader	3 911	Lokalhyra, lokalvård, larm, el
IT-kostnader	5 207	IT-utrustning, licenser, telefoni & porto
Förbrukningsinventarier, förbrukningsmaterial	268	Förbrukningskostnader
Administrativa tjänster	3 790	Adm. tjänster, konsulttjänster, jouravtal
Finansiella kostnader	1 398	Avskrivning, ränta, övriga bankkostnader
Summa verksamhetens kostnader	237 000	

* inkl. personalomkostnadspålägg

Investeringsbudget 2024

Det finns inga investeringar planerade under budgetåret och planperioden.

Ekonomisk plan 2024–2026

Budget, (tkr)	2024	2025	2026
Intäkter	237 000	243 000	249 000
Kostnader	237 000	243 000	249 000
Budgeterat resultat	0	0	0

Tolkar med kvalitet

www.tolkformedlingvast.se

§ 534 Delårsrapport 2023

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna DELÅRSRAPPORT 2023.

Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Under räkenskapsåret ska förbundet upprätta minst en delårsrapport för verksamheten och ekonomin. Delårsrapporten ska innehålla en förenklad förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt noter.

Förbundsordningen reglerar att förbundets årliga kostnader minst ska täckas av årets intäkter. Förbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3,1 mkr.

Budget 2023 är lagd utifrån 335 000 uppdrag och prognosen för helår 2023 baseras på ca 332 000 uppdrag. Efterfrågan på förbundets tjänster har minskat och förbundet har till och med 31 augusti utfört ca 7000 färre uppdrag jämfört med föregående år.

Händelser av väsentlig betydelse:

- Driftsättning av nytt bokningssystem – Det nya bokningssystemet driftsattes 15 maj efter intensivt implementeringsarbete under hösten 2022 och våren 2023.
- Anmälan till Konkurrensverket – Förbundet blev anonymt anmälda till Konkurrensverket under våren, utredning pågår.
- Fortsatt dominans av distanstolkning – Under första halvan fortsätter distanstolkning dominera trots att pandemin är över. Såväl arbetsprocesser som bemanning och den övergripande verksamhetsplaneringen påverkas av detta.
- TFV 10 år – förbundet har 2023 varit i drift i tio år.
- West Pride – Förbundet deltog under West Pride. Angeläget för förbundet att visa sin medvetenhet avseende HBTQI-frågornas betydelse i tolksammanhang.

Händelser efter räkenskapsperiodens slut:

- Det finns inga väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens slut.

Utfallet för delåret är 1,1 mkr och prognosen för helåret är 2,3 mkr.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- DELÅRSRAPPORT 2023, dnr 23/0044-2

Beslutet skickas till

Förbundsmedlemmarna
Revisorerna

Delårsrapport 2023

Organisationsnummer 222000–2972

Tolkförmedling Väst

Innehållsförteckning

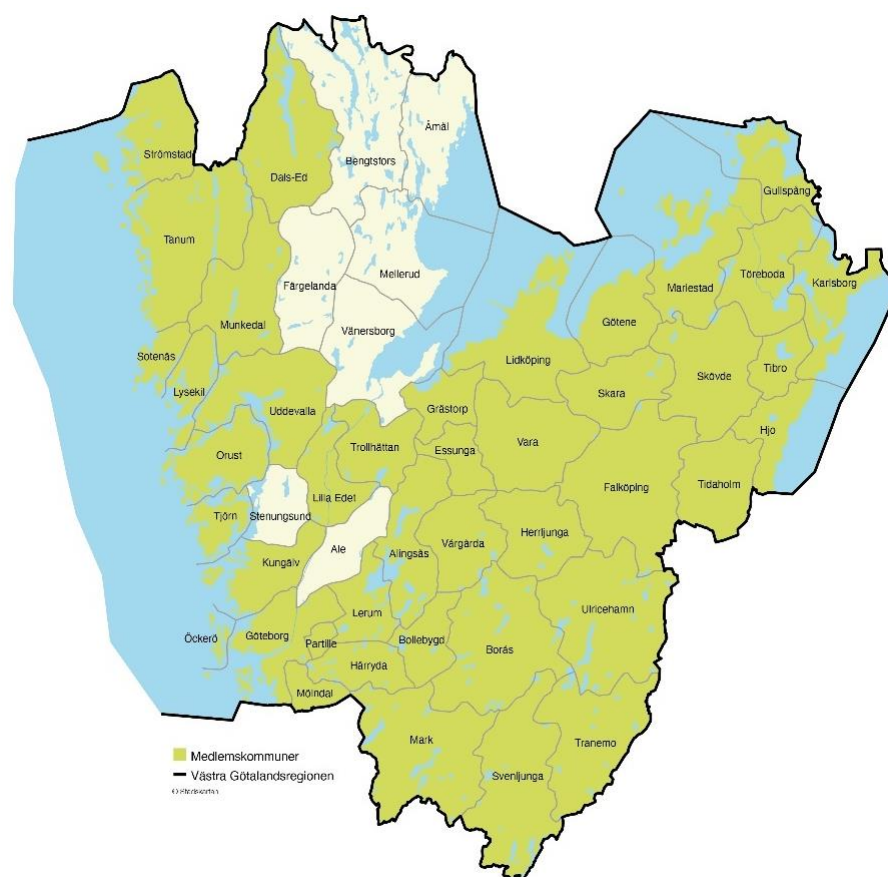
Inledning.....	4
Vision.....	5
Ledord	5
Förvaltningsberättelse.....	5
Organisation	5
Direktionen	5
Förbundets verksamhet.....	8
Tolkar och översättare.....	8
Kunder.....	8
Händelser av väsentlig betydelse	9
Driftsättning av nytt bokningssystem.....	9
Anmälan till konkurrensverket.....	9
Fortsatt dominans av distanstolkning	9
TFV 10 år	9
West Pride	9
Händelser efter räkenskapsperiodens slut	9
Styrning och uppföljning av verksamheten.....	9
Övergripande mål.....	9
Verksamhetsmål 2023.....	10
Ekonomi	11
God ekonomisk hushållning	12
Balanskravsresultat utifrån helårsprognos.....	12
Väsentliga personalförhållanden.....	12
Medarbetare	12
Tillsvidare- och visstidsanställda	12
Sysselsättningsgrad.....	13
Sjukfrånvaro	13
Förväntad utveckling.....	13
Omvärld.....	13
Nuläge.....	14
Förväntad utveckling	14
Räkenskaper	16

Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner.....	16
Resultaträkning.....	16
Resultaträkning	16
Balansräkning.....	17
Kassaflödesanalys	18
Noter	19
Driftsredovisning.....	22
Delårsutfall samt helårprognos i förhållande till budget.....	22
Bakgrund till budget.....	22
Utfall och prognos	22
Förbundets investeringsverksamhet.....	24

Inledning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov¹ av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och består av totalt 43 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Borås, Bollebygd, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda och Öckerö.

Figur 1 Karta över medlemskommuner

Förbundet är en egen offentligjuridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Medlemmarna har kvar ett yttersta ekonomiskt ansvar för verksamheten. Varje medlem har tillskjutit en krona per kommuninvånare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

¹ En myndighet ska enligt 13 § i Förvaltningslagen ”... använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska.”

Förbundet styrs av en direktion bestående av ledamöter från respektive medlemsorganisation. Särskilt utsedda revisorer granskar förbundets verksamhet. Förbundet har sitt säte i Göteborg samt lokalkontor i Mariestad och Borås.

Vision

Genom att erbjuda kvalitativa språktolktjänster bidrar Tolkförmedling Väst till ökad integration i samhället.

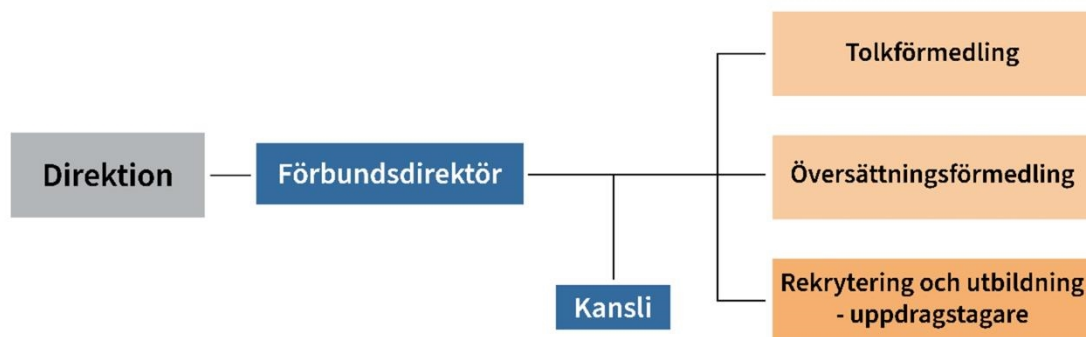
Ledord

Förbundets ledord; professionalitet, tillgänglighet och trygghet är en del av förbundets varumärke. Ledorden talar om vad förbundet står för och ska genomsyra verksamheten.

Förvaltningsberättelse

Organisation

På uppdrag av direktionen leds tjänstemannaorganisationen av förbundsdirektör. Verksamheten består av kansli, tre tolkförmedlingskontor samt översättningsförmedling. Kansliet leds av förbundsdirektören. Förmedlingsverksamheten, inklusive översättningsförmedling, samt verksamheten för rekrytering och utbildning av uppdragstagare, leds av förbundets verksamhetschefer. Administrativt stöd inom IT, ekonomi, HR och lön köps av Mariestads, Töreboda, Gullspångs kommuner i samverkan. Verksamhetsspecifikt IT-stöd och verksamhetsanpassat telefonisystem köps separat.

Figur 2 Organisationsschema

Direktionen

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med direktion. Direktionens uppdrag regleras i kommunallagen och den förbundsordning som medlemmarna antagit. Direktionen har haft tre möten under perioden 1 januari t.o.m. 31 augusti 2023.

Direktionen för Tolkförmedling Väst utgjordes 2023-08-31 av:

Göteborgs Stad

Claudia Nistor Pedrini (S), ordförande
Zagros Hama Ada (M), ersättare

Alingsås kommun

Per-Gordon Tranberg (M), ledamot
Ulla Dalén (MP), ersättare

Borås Stad

Marie Samuelsson (S), ledamot
Birgitta Bergman (M), ersättare

Essunga kommun

Marie-Louise Svensson (M), ledamot
Pernilla Jönsson (M), ersättare

Grästorps kommun

Svante Classon (C), ledamot
Lars-Erik Tengeland (M), ersättare

Götene kommun

Rebecka Franzén (GF²), ledamot
Björn Cavalli Björkman (S), ersättare

Hjo kommun

Eva-Lott Gram (KD), ledamot
Lars-Göran Svensson (S), ersättare

Karlsborgs kommun

Ingvar Kärsmyr (KD), ledamot
Hilkka Eskelinen (S), ersättare

Lerums kommun

Halim Azemi (S), ledamot
Yvonne Kuhlin (SD), ersättare

Lilla Edets kommun

Gitte Jensen (S), ledamot
Johan Sösaeter Johansson (SD), ersättare

Mariestads kommun

Richard Thorell (M), ledamot
Janne Jansson (S), ersättare

Västra Götalandsregionen

Dragan Dobromirovic (S), vice ordförande
Monika Beiring (M), ersättare

Bollebygd kommun

Fredrik Drugge (M), ledamot
Lisette Vermeulen (SD), ersättare

Dals-Eds kommun

Christina Virevik (C), ledamot
Carina Halmberg (S), ersättare

Falköpings kommun

Niclas Hillestrand (S), ledamot
Caroline Lundberg (M), ersättare

Gullspångs kommun

Björn Thodenius (M), ledamot
Ann-Christin Erlandsson (S), ersättare

Herrljunga kommun

Mats Palm (S), ledamot
Gunnar Andersson (M), ersättare

Härryda Kommun

Maria Kornevik Jakobsson (C), ledamot
Siw Hallbert (S), ersättare

Kungälv kommun

Ulrica Brogren (S), ledamot
Dagmar Marcusson (S), ersättare

Lidköpings kommun

Kristina Classon (M), ledamot
Lena O Jenemark (S), ledamot

Lysekils kommun

Ricard Söderberg (S), ledamot
Philip Nordqvist (M), ersättare

Marks kommun

Niklas Herneryd (L), ledamot
Kerstin Wimman-Lindén (M), ersättare

² Götene Framtid

Munkedals kommun

Fredrik Roos-Fylksjö (SD), ledamot
Liza Kettil (S), ersättare

Orust kommun

Veronica Almroth (L), ledamot
Martin Reteike (MP), ersättare

Skara kommun

Suzanne Johansson (C), ledamot
Marie Nilsson (M), ersättare

Sotenäs kommun

Gerardo Alas (S), ledamot
Roland Mattsson (M), ersättare

Svenljunga kommun

Birgitta Boo (M), ledamot
Patrik Harrysson (S), ersättare

Tibro kommun

Peter Söderlund (L), ledamot
Bodil Olsson (M), ersättare

Tjörns kommun

Cathrine Berntsson (L), ledamot
Marieanne Berndtsson (S), ersättare

Trollhättans Stad

Margreth Johnsson (S), ledamot
Dana Roman Blomster (KD), ersättare

Uddevalla kommun

Marie-Louise Andreasson (M), ledamot
Stefan Skoglund (S), ersättare

Vara kommun

Elin Härling (SD), ledamot
Fredrik Pettersson (S), ersättare

Öckerö kommun

Sandra Svensson (M), ledamot
Thomas Wijk (S), ersättare

Mölnåls stad

Shahla Alamshahi (S), ledamot
Delaram Wall (L), ersättare

Partille Kommun

Anette Nord (KD), ledamot
Eva Carlsson (S), ersättare

Skövde kommun

Maria Hjærtqvist (S), ledamot
Ann-Britt Nilsson (SD), ersättare

Strömstads kommun

Hans-Robert Hansson (L), ledamot
Merry Johansson (S), ersättare

Tanums kommun

Roger Wallentin (C), ledamot
Birgitta Nilsson (M), ersättare

Tidaholms kommun

Zelal-Sara Yesildeniz (VT³), ledamot
Jonas Storm (S), ersättare

Tranemo kommun

Eva-Karin Haglund (S), ledamot
Erene Bertilsson (KD), ersättare

Töreboda kommun

Björn Lagerqvist (M), ledamot
Anne-Charlotte Karlsson (S), ersättare

Ulricehamn kommun

Sebastian Gustavsson (M), ledamot
Kari Isomaa (S), ersättare

Vårgårda kommun

Bengt Hilmersson (C), ledamot
Tony Willner (S), ersättare

³ Vi Tidaholm

Förbundets verksamhet

Tolkförmedling Väst har i uppdrag att tillgodose medlemmarnas behov av språktolktjänster. Förbundet erbjuder även översättningstjänster till sina medlemmar. Språktolkning erbjuds på plats och på distans. Distanstolkning utförs via ljud och bild för såväl kortare meddelanden som längre tolkningsuppdrag.

Bokning av förbundets tjänster kan ske på webben, i appen eller via telefonkontakt. Förmedlingskontoren har öppet vardagar under kontorstid. Övriga tider administreras förbundets manuella bokningar av Regionservice, Västra Götalandsregionen. Via förbundets digitala tjänst, Akut tolk, tillsätts akuta tolkuppdrag inom fem minuter, dygnet runt, årets alla dagar.

Tolkar och översättare

Den 31 augusti 2023 hade förbundet 1 263 aktiva tolkar, av dessa var 243 auktoriserade och 86 hade även sjukvårdsauktorisering. Vid samma tillfälle hade förbundet 124 aktiva översättare, av dessa var 73 auktoriserade translatorer. 40 uppdragstagare var verksamma som både tolk och översättare.

I Sverige talas ca 200 språk⁴. Kammarkollegiet ansvarar för auktorisering av tolkar och översättare. Möjligheten till auktorisering erbjuds dock endast i ca 50 språk för tolkar. Rekrytering av tolkar sker löpande för att kunna möta kundernas behov. Förbundet har bland annat ett kontinuerligt samarbete med externa utbildningsanordnare för tolkutbildning, vilket har resulterat i att allt fler nytexaminerade tolkar sökt sig till förbundet men också att Tolkförmedling Väst är med och påverkar utbildningsaktörernas kursutbud. Såväl bred annonsering som riktad och uppsökande rekrytering sker för att möta det ständigt föränderliga tolkbehovet.

Hittills i år har förbundet rekryterat 111 tolkar i ca 50 olika språk där majoriteten av dessa är i mindre frekventa språk. Redan etablerade tolkar fortsätter söka sig till förbundet vilket är ett resultat av det starka varumärket som en seriös och kvalitativ tolkförmedling. Av de 111 rekryterade tolkarna är 45 utbildade och tio även auktoriserade. Tre av dessa redan sjukvårdsauktorerade.

Förbundet erbjuder utbildningsinsatser för såväl tolkspiranter som erfarna tolkar. Under våren har följande utbildningar erbjudits på distans; ”SRHR⁵”, ”Att tolka i skolan”, ”Fördjupningskurs i Socialtjänsten”, ”Fördjupningskurs Psykiatri och psykisk ohälsa” samt ”Introduktionskurs” för nyrekryterade tolkar som saknar tolkutbildning. Totalt har 119 utbildningsintyg utfärdats under våren varav 30 genomgått SRHR-utbildning.

Kunder

Den 31 augusti 2023 hade förbundet 5 470 registrerade medlemskunder. I snitt förmedlas uppdrag till drygt 2 000 kunder varje månad. Av förbundets förmedlade uppdrag köps 99,98 % av medlemskunder. Största kund är Västra Götalandsregionen som står för 71 %.

⁴ *Många modersmål*. Institutet för språk och folkminnen.

<https://www.isof.se/lar-dig-mer/kunskapsbanker/lar-dig-mer-om-svenska-spraket/ett-sprak-i-forandring>. Hämtat 2021-08-24.

⁵ Sexuell och Reproductiv Hälsa och Rättigheter (SRHR) genomförs i samarbete med Kunskapscentrum för sexuell hälsa, Västra Götalandsregionen, samt SRHR-teamet, Göteborgs Stad.

Händelser av väsentlig betydelse

Driftsättning av nytt bokningssystem

Under 2022 upphandlades ett nytt bokningssystem för förmedling av förbundets tjänster. Efter intensivt implementeringsarbete under hösten 2022 och våren 2023 driftsattes det nya systemet 15 maj. Hela implementeringsprocessen och samarbetet med den nya leverantören har fungerat mycket bra.

Anmälan till konkurrensverket

Förbundet blev anonymt anmälda till Konkurrensverket under våren. En utredning pågår.

Fortsatt dominans av distanstolkning

Under pandemin ökade distanstolkning kraftigt, huruvida det skulle kvarstå efter pandemin eller inte har varit svårt att förutspå. Under första halvan av 2023 kan dock konstateras att distanstolkning fortsätter dominera trots att pandemin är över. Detta påverkar såväl arbetsprocesser som bemanning och den övergripande verksamhetsplaneringen på olika sätt.

TFV 10 år

Förbundet bildades 2013 och har därmed varit i drift i 10 år 2023.

West Pride

Förbundet har även under 2023 medverkat med monter under West Pride-veckan. Då fler och fler av förbundets kunder efterfrågar tolkar med SRHR⁶-kompetens är det angeläget för förbundet att visa sin medvetenhet avseende HBTQI-frågornas betydelse i tolksammanhang.

Händelser efter räkenskapsperiodens slut

Det finns inga väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens slut.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Övergripande mål

Tolkförmedling Väst ska tillgodose medlemmarnas behov av språktolk och ska vara det självklara valet av förmedling för professionella uppdragstagare. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare där alla medarbetare vet sitt uppdrag och vem vi är till för. Tolkförmedling Väst ska vara i framkant och en förebild för andra. Förbundets värdegrund ska vara ett gemensamt förhållningssätt och verksamheten ska genomsyras av professionalitet, tillgänglighet och trygghet i alla led.

Tolkförmedling Väst ska

- ha god tillgänglighet och likvärdig service till förbundets kunder
- hantera och tillvarata såväl kundernas som uppdragstagarnas synpunkter för verksamhetens kvalitetssäkring och utveckling
- ha en god ekonomisk medvetenhet och arbeta kostnadseffektivt
- arbeta miljömedvetet och hållbart
- verka för ökad kunskap om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkare i samhället.

⁶ Sexuell och Reproductiv Hälsa och Rättigheter

Verksamhetsmål 2023

Direktionen har fastslagit följande verksamhetsmål:

- Målet beräknas uppnås
- Utfall är svårbedömt
- Målet förväntas inte uppnås

Kvalitetsmål

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Prognos 2023
Andel tillsatta beställningar ska överstiga 99 %.	99,2 %	≥99 %	●
Andel tillfällen tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ska understiga 1 %.	0,8 %	<1 %	●

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Prognos 2023
Andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk ska uppgå till minst 7 %.	8,8 %	≥7 %	●
Andel uppdrag som utförs av auktoriserad tolk ska uppgå till minst 20 %.	23,2 %	≥20 %	●
Andel uppdrag som utförs av utbildad tolk ska uppgå till minst 63 %.	59,3 %	≥63 %	●

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Prognos 2023
Andel beställningar som inkommer via digitala tjänster ska uppgå till minst 70 %.	72,7 %	≥70 %	●
Nöjd kundindex (NKI) ska överstiga 80*	-	>80	●

*Ny indikator 2023

Arbetsmiljömål

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Prognos 2023
Sjukfrånvaron ska understiga 6 %.	5,3 %	<6 %	●
Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska överstiga 87	85	>87	●

Miljömål

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Indikator	Utfall 2022	Målvärde 2023	Prognos 2023
Andel uppdrag som utförs på distans ska uppgå till minst 65 %.	67,2 %	≥65 %	●

Måluppfyllelse

Ett kontinuerligt arbete pågår för att ständigt kvalitetssäkra verksamheten. Detta sker bland annat genom grund- och vidareutbildning för uppdragstagare samt löpande uppföljning av synpunkter och avvikelser från såväl kunder som uppdragstagare. Tillsättning av tolkuppdrag sker utifrån prioriteringen högsta kompetens för uppdraget. Distanstolkningen har under året legat på en stabil och hög nivå vilket innebär att tolkens tid mer effektivt kunnat nyttjas till faktisk tolktid. Den stora andelen distanstolkning har bidragit till att även andelen uppdrag som utförs av tolkar med högre kompetens fortsatt är större än förväntat. Målen avseende uppdrag som utförs av auktoriserade tolkar förväntas därmed uppnås. Dock kommer inte målet avseende uppdrag utförda av utbildade tolkar att uppnås. Detta bör inte ses som negativt då uppdragen i stället har utförts av auktoriserade tolkar, det vill säga tolkar med högre kompetens än vad indikatorn avser. Målet att tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar samt att förbundet ska bedriva en hållbar verksamhet bedöms därmed uppnås.

Målet att förbundet ska ha en pålitlig leverans förväntas uppnås då båda indikatorerna beräknas nå sina respektive målvärden för helåret. Även indikatorerna kopplat till såväl andel beställningar som inkommer via digitala tjänster som Nöjd kundindex beräknas nå sina respektive målvärden för helåret. Målet att förbundet ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas förväntas därmed uppnås för helåret.

Den totala sjukfrånvaron för helåret är svårbedömd då sjukfrånvaron under perioden varierat på grund av långtidssjukfrånvaro. Dock har sjukfrånvaron ej varit arbetsrelaterad. Målvärdet för indikatorn förväntas klaras. Årets två första mätningar avseende hållbart medarbetarengagemang (HME) indikerar att även detta målvärde kommer att uppnås för året. Då båda indikatorerna förväntas uppnås bedöms målet att förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare uppnås.

Ekonomi

I enlighet med förbundsordningen ska förbundets årliga kostnader minst täckas av årets intäkter. Ett av de övergripande verksamhetsmålen är att verksamheten ska vara kostnadseffektiv. Intäkter fås genom förmedling av tolktjänster och förbundets största kostnader är arvoden till tolkar kopplat till tolkuppdrag. Den totala kostnaden för arvoden och de totala intäkterna är beroende av hur många tolktjänster som utförs. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Tolkförmedling Väst har en checkkredit hos bank på 10 mkr.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till 3,1 mkr.

God ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Verksamheten ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning både i ett kort- och i ett långsiktigt perspektiv. Kännetecknen för detta är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period, är positivt.

Direktionen har fastslagit följande finansiella mål rörande god ekonomisk hushållning:

- Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat
- Checkkrediten ska ej nyttjas

Den löpande verksamheten visar ett positivt resultat och likviditeten har varit god vilket innebär att checkkrediten inte nyttjats.

Balanskravsresultat utifrån helårsprognos

Inget underskott från tidigare år finns att återställa enligt balanskravets bestämmelser. Balanskravet år 2023 indikerar ett positivt resultat uppgående till 1,1 mkr.

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetare

Den under hösten ny tillträdde kommunikátören valde efter några månaders sjukskrivning att avsluta sin anställning i början på året. Efter en intensiv rekryteringsprocess kunde en ny kommunikátör tillträda redan i april, dock till en början på deltid. Inför semestern avslutade även förbundets digitaliseringsutvecklare sin anställning för nya utmaningar. Huruvida tjänsten kommer att återbesättas eller inte är i dagsläget ännu oklart.

I november tillträdde en ny verksamhetschef för Boråskontoret. Denne valde att säga upp sig under sommaren då hon under våren erbjudits annan sysselsättning. Då en utredning pågår avseende verksamhetens utformning är det i skrivande stund ännu oklart när och om tjänsten ska återbesättas.

Det kontinuerliga värdegrundsarbetet som bedrivits i organisationen de senare åren har haft en fortsatt positiv inverkan på förbundets arbetsmiljö, vilket tydligt framkommer i utfallet i Winningtemp.

Förbundet är idag i hög grad distansanpassat i sina arbetsprocesser vilket har inneburit en högre effektivitet och större flexibilitet för den enskilde medarbetaren.

Årets löneöversyn genomfördes i enlighet med avtal och ny lön betalades ut i april. Löneöversynen föranleddes av en lönekartläggning där inga osakliga löneskillnader förelåg.

Tillsvidare- och visstidsanställda

Per den 31 augusti 2023 hade förbundet 46 tillsvidareanställda arbetstagare. Av dessa var 40 kvinnor och 6 män. Vid samma tidpunkt var två tillsvidareanställda studielediga varav en partiellt studieledig. Fem tillsvidareanställda var föräldralediga varav fyra är partiellt föräldralediga.

Totalt har antalet arbetade timmar som utförts i förbundet under årets första åtta månader motsvarat 36,3 årsarbetare (åa), vilket är 2,7 åa färre jämfört med samma period föregående år. Minskningen beror på att flera tjänster varit vakanta under perioden. De tillsvidareanställda

arbetstagarna har fram till 31 augusti arbetat tid motsvarande 33 åa och antalet timmar som utförts av visstidsanställd personal motsvarar 3,3 åa.

Delår	Tillsvidare (åa)	Visstid (åa)	Timavlönade (åa)	Totalt (åa)
2023	33,0	3,3	0	36,3
2022	37,3	1,5	0,2	39
2021	38,9	2,6	0,7	42,2
2020	34,5	6,3	0,8	41,6
2019	36,6	6,6	1,4	44,6

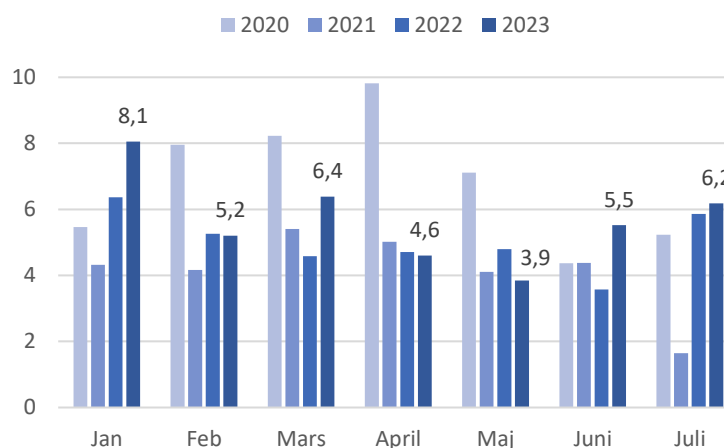
Figur 3 Faktiskt arbetade timmar omvandlat till årsarbetare

Sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda medarbetarna är 99,6 %. Av förbundets tillsvidareanställda arbetar 97,5 % av kvinnorna och 100 % av männen heltid.

Sjukfrånvaro

Den genomsnittliga totala sjukfrånvaron för årets första sju månader var 5,7 % vilket är en ökning med 0,7 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Ökningen bedöms vara kopplad till ett par medarbetares icke arbetsrelaterad långtidssjukfrånvaro. Den totala sjukfrånvaron bedöms ligga på en normal nivå. Kostnaderna för företagshälsovård är fortsatt i princip obefintliga.

Figur 4 Sjukfrånvaro 2020–2023

Männens sjukfrånvaro (8,7 %) har fördubblats sedan föregående år. Kvinnorna har däremot en lägre sjukfrånvaro (4,9 %) jämfört med föregående år. Sjukfrånvaron är högst i åldersgruppen 50 år eller äldre. Ingen arbetsrelaterad sjukfrånvaro finns identifierad i förbundet.

Ålder	29 år eller yngre	30–49 år	50 år eller äldre
Sjukfrånvaro	4,1 %	5,2 %	6,2 %

Tabell 1 Sjukfrånvaro, åldersgrupp

Förväntad utveckling

Omvärld

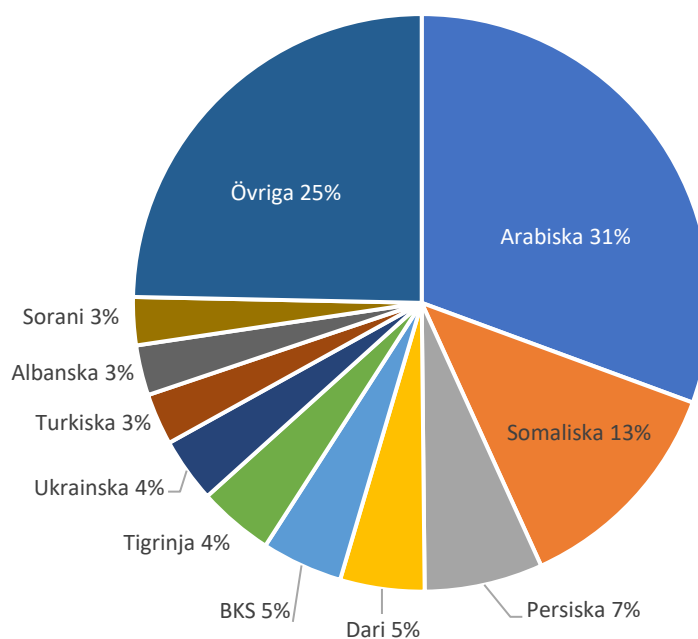
I slutet av 2022 var 29,4 miljoner människor på flykt i världen vilket är en ökning med 2,3 miljoner jämfört med föregående år. Drygt 50 % av flyktingarna kommer från; Syrien, Ukraina och Afghanistan.⁷

⁷ UNHCR. <https://www.unhcr.org/about-unhcr/who-we-are/figures-glance>. Hämtat 2023-08-15.

Migrationsverkets senaste prognos avseende antalet asylsökande till Sverige är cirka 14 000 personer för 2023. Även prognosen för antalet skyddsökande från Ukraina är 14 000 personer för 2023. Enligt massflyktsdirektivet kan det tillfälliga skyddet förlängas som längst till 4 mars 2025, även om kriget fortsätter. Migrationsverket spår att flera av de personer som idag befinner sig i Sverige under det tillfälliga skyddet då kommer att vilja stanna kvar i Sverige och därmed kommer att ansöka om främst asyl men även arbetstillstånd.⁸

Nuläge

Under januari – augusti 2023 har förbundet utfört knappt 215 000 uppdrag, varav 809 översättningsuppdrag. Förbundet har under perioden förmedlat tjänster på 124 olika språk. Arabiska och somaliska är fortsatt mest efterfrågat, dock har färre uppdrag utförts i år jämfört med föregående år i dessa språk. Av de tio mest efterfrågade språken har förbundet endast utfört fler uppdrag på ukrainska jämfört med samma period föregående år. Förbundet har under 2023 levererat uppdrag på fler olika språk än tidigare vilket inneburit att gruppen övriga språk ökat med två procentenheter.

Figur 5 Språkfördelning 2023

Förväntad utveckling

Efterfrågan på förbundets tjänster har minskat. Förbundet har till och med 31 augusti utfört ca 7 000 färre uppdrag jämfört med föregående år. Den lägre efterfrågan är en effekt av minskat inflöde av tolkbehövande, bland annat färre asylsökande och kvotflyktingar, vilket torde vara ett resultat av förändrad migrationspolitisk såväl inom som utom Sveriges gränser. Den framtida efterfrågan på tolk är svår att bedöma dock borde behovet minska något över tid.

Distanstolkning har fortsatt varit den dominerande tolktjänsten under året. Tolkning på distans innebär färre resor, mer effektivt nyttjande av tolkens tid och därmed högre kompetens på fler uppdrag samt lägre kostnader för kunden. Förbundet har kontinuerligt informerat kunderna om distanstolkningens fördelar, ett arbete som kommer fortsätta för att bibehålla dominansen av tolkning på distans.

I takt med den snabba tekniska utveckling som sker i samhället förväntas tolk- och översättningsbranschen generellt kompletteras med mer digitala och automatiserade lösningar. Med det nya bokningssystemet i drift kommer utvecklingsarbetet avseende nya produkter och tjänster återupptas under hösten.

⁸ Verksamhets- och utgiftsprognos 2023-07-28. Migrationsverket.
<https://www.migrationsverket.se/download/18.5d500a21188b551ac1116b9/1690528590760/Migrationsverkets%20juli%20prognos%202023%20P3-23.pdf>. Hämtat 2023-08-15.

Förbundet arbetar kontinuerligt med att attrahera och rekrytera lämpliga kandidater till tolkyrket samt att kompetensutveckla och behålla befintliga tolkar. Vidareutbildning av befintliga tolkar sker löpande utifrån såväl kundernas som tolkarnas behov. Bland annat är ett par SRHR-utbildningar planerade till hösten. Under hösten kommer en utbildning på temat "Våld i nära relationer" att utarbetas.

Förbundets tjänst, "Kulturdialog", kommer även under hösten att erbjudas kostnadsfritt till medlemsorganisationernas olika verksamheter.

Förbundet är sedan några år tillbaka kvalitetscertifierade enligt FR2000. Under hösten är en certifieringsrevision inplanerad och ett skifte kommer att ske till ISO-standard då detta i högre grad än FR2000 anses tillämpligt på förbundets verksamhet.

Räkenskaper

Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner

Delårsrapporten har upprättats enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Redovisningsprinciperna är oförändrade sedan föregående årsredovisning. Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges. Intäkter redovisas i den period som tolk- och översättningsuppdragen har utförts och har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras av förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta. Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen. Inventarier och immateriella tillgångar skrivs av på fem år.

Resultaträkning

Förbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Om årets kostnader inte täcks ska finansieringen av underskottet fördelas mellan medlemmarna i förhållande till medlemmens andel av andelskapitalet.

Resultaträkning

Belopp i tkr

	Not	2022-01-01 2022-08-31	2023-01-01 2023-08-31	Prognos 2023	Budget 2023
Verksamhetens intäkter	1	142 280	144 006	222 460	213 000
Verksamhetens kostnader	2	-133 690	-139 828	-216 759	-210 337
Avskrivningar	3	-4 154	-2 983	-3 365	-2 618
Verksamhetens nettokostnader		4 436	1 195	2 336	0
Finansiella intäkter	4	2	15	5	5
Finansiella kostnader	5	-44	-96	-50	-50
Resultat före extraordinära poster		4 394	1 114	2 291	0
Extraordinära poster					
Redovisat resultat		4 394	1 114	2 291	0

Balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2023-01-01 2023-08-31	2022-01-01 2022-08-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriell anläggningstillgång	7	7 005	4 621
Inventarier	8	72	143
Summa anläggningstillgångar		7 077	4 764
Omsättningstillgångar			
Fordringar	9	29 739	30 176
Likvida medel	10	24 630	21 893
Summa omsättningstillgångar		54 369	52 069
Summa tillgångar		61 446	56 833

EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital			
Eget kapital	11	30 946	26 769
Andelskapital, medlemskommuner	11	3 135	3 135
Årets/periodens resultat	11	1 114	4 394
Summa eget kapital		35 194	34 298
Skulder			
Kortfristiga skulder	12	26 251	22 535
Summa skulder		26 251	22 535
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		61 446	56 833

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr

	Not	2023-01-01 2023-08-31	2022-01-01 2022-08-31	2022-01-01 2022-12-31
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	11	1 114	4 394	4 177
Justering för av- och nedskrivning	3	2 983	4 154	6 226
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital				
		4 097	8 548	10 403
Förändring kortfristiga fordringar		15 379	11 240	-3 699
Förändring kortfristiga skulder		-7 193	-8 226	2 686
Kassaflöde från den löpande verksamheten				
		-12 282	11 562	9 390
Investeringsverksamheten				
Bruttoinvestering i anläggningstillgångar	7	-6 119	0	-1 254
Kassaflöde från investeringsverksamheten				
		-6 119	0	-1 254
Finansieringsverksamheten				
Andelskapital	13	0	0	0
Återbetalning av Eget Kapital	11	0	-10 000	-10 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten				
		0	-10 000	-10 000
Årets kassaflöde				
		-6 163	1 562	-1 864
Likvida medel vid periodens början				
		18 467	20 331	20 331
Likvida medel vid periodens slut				
	10	24 630	21 893	18 467

Noter

Belopp i tkr

Not	2023-01-01	2022-01-01	2022-01-01
	2023-08-31	2022-08-31	2022-12-31
1 Verksamhetens intäkter			
Förmedlingstjänster	143 989	142 246	223 802
Övriga intäkter	17	34	49
Summa	144 006	142 280	223 851
2 Verksamhetens kostnader			
Direktionskostnader	341	313	454
Sociala avgifter direktion	152	117	179
Personalkostnad	13 806	14 261	21 209
Sociala avgifter personal	4 746	4 462	6 355
Arvoden och ersättning tolkar	93 327	88 571	144 003
Sociala avgifter tolkar	19 595	18 412	29 354
Tolkutbildning	305	249	554
Lokalkostnader	2 469	2 377	3 553
Dator/IT/telefoni/post	2 029	1 246	2 192
Inventarier, förbrukningsmaterial	167	161	383
Administrativa- och konsulttjänster	2 891	3 521	4 992
Summa	139 828	133 690	213 228
Ersättning för revisorer			
Revisionsuppdraget, sakkunniga	0	75	112
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget, sakkunniga	0	55	0
Skatterådgivning	0	0	0
Övriga tjänster	0	0	0
Summa	0	130	112
3 Avskrivningar			
Inventarier	2 983	4 154	6 232
Summa	2 983	4 154	6 232
4 Finansiella intäkter			
Ränteintäkter	15	2	3
Övriga finansiella intäkter	0	0	2
Summa	15	2	5

10 Kassa och bank			
Bank	24 630	21 893	18 467
Summa	24 630	21 893	18 467
11 Eget kapital			
Ingående balans Allmänt eget kapital	30 946	36 769	36 769
Återbetalning av Eget Kapital till förbundets medlemmar	0	-10 000	-10 000
Utgående balans Allmänt eget kapital	30 946	26 769	26 769
Årets/periodens resultat	1 114	4 394	4 177
Andelskapital, medlemskommuner	3 135	3 135	3 135
Summa	35 194	34 298	34 081
12 Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	1 439	1 745	2 047
Moms	5 190	5 565	8 722
Personalens skatter och avgifter	1 783	1 766	3 541
Skulder till anställda	16	-5	-6
Upplupna semesterlöner	721	738	869
Upplupna tolkkostnader inkl. sociala avgifter	14 344	12 243	6 039
Övriga upplupna kostnader	2 759	483	12 233
Summa	26 251	22 535	33 444
En checkkredit på 10 mnkr finns. Ingen kredit var nyttjad per 31 augusti 2023.			
13 Andelskapital			
Årets förändring av andelskapital	0	0	0
Varje medlem i förbundet har andelar motsvarande antalet invånare			
Summa	0	0	0

Driftsredovisning

Driftsredovisningen redovisas totalt för förbundet då styrningen av verksamhet sker på en förbundsövergripande nivå. Kostnader kopplat till respektive verksamhetsort finns utfördelad, dock ligger de övergripande kostnaderna budgeterat centralt.

Delårsutfall samt helårprognos i förhållande till budget

Bakgrund till budget

Budget 2023 är lagd utifrån 335 000 uppdrag och prognosen för helår 2023 baseras på ca 332 000 uppdrag.

Utfall och prognos

Förbundet förväntas inte fullt ut uppnå budgeterat antal uppdrag för 2023 vilket påverkar budgetutfallet negativt. Till följd av att fler uppdrag utförs av auktoriserade tolkar är såväl delårsutfallet som helårsprognosen för förmedlingsintäkter och arvodeskostnader högre än budgeterat. Dock är täckningsmarginalen för auktoriserade tolkar mindre än för tolkar med lägre kompetens vilket ytterligare påverkar budgetutfallet negativt.

INTÄKTER	Utfall jan-aug 2023	Budget jan-aug 2023	Prognos helår 2023	Budget 2023
Förmedlingstjänster	143 989	142 000	222 440	213 000
Övriga Intäkter	17		20	0
Summering	144 006	142 000	222 460	213 000
KOSTNADER				
Direktionskostnader	493	533	800	800
Personalkostnader	18 551	23 067	29 000	34 600
Arvoden uppdragstagare	112 922	109 433	174 615	164 150
Tolkutbildning	305	533	600	800
Lokalkostnader	2 470	2 298	3 500	3 447
Hyra IT-utrustning, IT-program, licenser	2 029	1 671	3 700	2 506
Inventarier, förbrukningsmaterial	167	158	250	237
Administrativa och konsulttjänster	2 891	2 531	4 204	3 797
Finansiella kostnader	3 065	1 775	3 500	2 663
Summering	142 893	142 000	220 169	213 000
RESULTAT	1 113	0	2 291	0

Tabell 2 Utfall mot budget per 2023-08-31 samt helårsprognos i förhållande till budget 2023

Direktionskostnaderna ligger i paritet med budget och prognosen för helåret är att kostnaderna kommer att hålla sig inom ramen för budget. Personalkostnaderna per 31 augusti är lägre än budgeterat och beror främst på flera vakanta tjänster under året men är även ett resultat av att möten och kompetenshöjande insatser sker mestadels på distans. Helårsprognosen för personalkostnaderna är därmed lägre än budgeterat.

Knappt hälften av budgeten för tolkutbildning har nyttjats vilket främst beror på att utbildningsinsatserna har genomförts på distans och att något färre kurser genomförts under våren. Helårsutfallet för tolkutbildning beräknas vara något lägre än budgeterat.

Kostnadsutfallet för lokaler och förbrukning ligger i paritet med budget för delåret. Prognosen för helåret följer därmed också budget.

Kostnadsutfallet avseende konsultstöd, IT-system, programvara och licenser är högre än budgeterat. Förbundet har dels haft ökade kostnader i samband med avveckling av det tidigare bokningssystemet, dels ökade kostnader i samband med implementering av det nya bokningssystemet. Det nya bokningssystemet har även en högre driftskostnad än vad som är budgeterat. De ökade kostnaderna kopplat till avveckling och driftsättning av bokningssystem har framför allt påverkat delårsutfallet då driftsättningen skedde i maj.

Kostnadsutfallet för avskrivningar är högre än budgeterat. Då förslag till budget och verksamhetsplan 2023 beslutades innan beslut av investeringsbudget för nytt bokningssystem så saknas budget för avskrivningar i 2023 års budget. Detta resulterar även i en budgetavvikelse för det prognostiserade helårsutfallet.

Utfallet för delåret är 1,1 mkr och prognosen för helåret är 2,3 mkr. Den positiva prognosen är ett resultat av förbundets lägre personalkostnader under året.

Förbundets investeringsverksamhet

I september 2022 skrevs avtal avseende nytt bokningssystem. I maj 2023 driftsattes systemet. Investeringens utfall blev 7,4 mkr att jämföra med budgeterade 6,5 mkr. De ökade kostnaderna beror bland annat på kompletteringar för att uppnå kravställd funktionalitet och högre tidsåtgång än estimerat vid implementering. Det kommer att tillkomma ytterligare kostnader avseende önskad funktionalitet under hösten. Avskrivningar på investeringen har skett sedan 1 juni. Projektet planeras att avslutas i oktober.

	2022	2023	Totalt utfall	Budget	Avvikelse
Utfall, tkr	1 254	5 385	7 373	6 500	873

Tabell 3 Investeringsbudget samt utfall

Tolkförmedling Väst, Göteborg 2023-09-29

Claudia Nistor Pedrini
Ordförande

Dragan Dobromirovic
Vice ordförande

2023-11-20

Till fullmäktige i

Västra Götalandsregionen
Alingsås kommun, Bollebygd kommun, Borås stad,
Dals-Eds kommun, Essunga kommun,
Falköpings kommun, Grästorps kommun,
Gullspångs kommun, Göteborgs Stad,
Götene kommun, Herrljunga kommun, Hjo kommun,
Härryda kommun, Karlsborgs kommun,
Kungälv kommun, Lerums kommun,
Lidköpings kommun, Lilla Edets kommun,
Lysekils kommun, Mariestads kommun,
Marks kommun, Munkedals kommun,
Mölnåls kommun, Orust kommun,
Partille kommun, Skara kommun, Skövde kommun,
Sotenäs kommun, Strömstads kommun,
Svenljunga kommun, Tanums kommun,
Tibro kommun, Tidaholms kommun,
Tjörns kommun, Tranemo kommun,
Trollhättans Stad, Töreboda kommun,
Uddevalla kommun, Ulricehamns kommun,
Vara kommun, Vårgårda kommun samt
Öckerö kommun

Revisorernas bedömning av delårsrapport

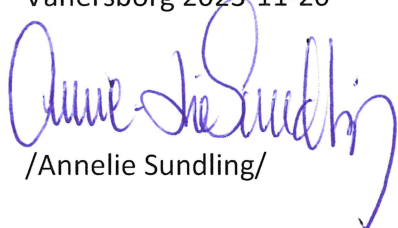
Vi, *vid bolagsstämman* utsedda revisorer för Tolkförmedling Väst, har av Västra Götalandsregionens fullmäktige uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 2023-08-31 är förenlig med de mål som direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är betydande för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Revisorernas samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat om, såväl de finansiella som de övergripande målen för verksamheten.

Vänersborg 2023-11-20

/Annelie Sundling/

/Marie Engström Rosengren/

Bilaga: Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport per 2023-08-31 (PWC)

Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport
Till revisorerna i Tolkförmedling Väst kommunalförbund

Org.nr 222000-2972

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av kommunalförbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter för Tolkförmedling Väst kommunalförbund för perioden 2023-01-01–2023-08-31. Det är direktionen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Göteborg den dag som framgår av min elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt .
Ansvarigt sakkunnigt biträde/ auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2023-10-16 14:06:06 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Gunilla Fredrika Lönnbratt

Datum

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

2023-11-29

Till
Lars Backström
Västtrafik

Skrivelse gällande beslut av Västtrafik om att förändra linje 620

Med anledning av Västtrafiks beslut att ändra linjedragningen för 620, så att en sex kilometer lång sträcka (med hundratals boende), på landsbygden till Sandsbacka blir utan linjelagd kollektivtrafik önskar vi ett omtag gällande beslutet.

Linje 620 går idag på sträckningen Landvetter resecentrum (knutpunkt för kollektivtrafiken) – Eskilsby -Sandsbacka. En linje som försörjer landsbygden i området med kollektivtrafik för arbetande, skolelever och studenter m.fl. Kollektivtrafiken är i området en del av att få livspusslet att gå ihop för familjer och andra boende och har funnits under längre tid även om justeringar av utbudet genomförts genom åren.

Kommunen satsar på att det också ska gå att leva på landsbygden och har för detta området bl.a. fattat beslut om att upphäva hindren för förhandsbesked (möjliggör bostadsbyggande utan detaljplan) i översiktsplan 2012, satsat på utbyggnad av förskolan, initierat och fått igenom (juni 2023) förändring av områdesbestämmelser för flygplatsen vilket möjliggör fler förhandsbesked, samt beslutat om investeringar för att öka boendeattraktiviteten i området.

Härryda kommun har hela tiden värnat och arbetat för att bidra till en fortsatt kollektivtrafikering av området. Inför upphandling av trafik med avtalsstart juni 2022, fördes dialog om vikten av att kommande trafikering måste fungera utifrån förutsättningarna. Upphandling gjordes och det vi fått till oss var att i upphandlingen skulle detta garanteras.

Sedan nya trafikstarten 13 juni 2022, har det enligt västtrafik varit problem med backvändningen i Sandsbacka, och detta är skälet till att dra in

linjedragningen hit. När vi undersöker Västtrafiks upphandling, ser vi att ni upphandlat en större busstyp än tidigare, vilket skapat detta problem. Västtrafik har alltså inte som tidigare kommunicerats säkerställt funktionen, utan upphandlat en större busstyp för ett annat syfte. Konsekvenserna av er upphandling har inneburit stora problem för trafikeringen, invånarna och kommunen.

För att bidra till att hitta en lösning har vi i Härryda kommun bl.a. arbetat på att, med kommunala skattemedel gå in och vidta fysiska åtgärder tillsammans med markägare för att förbättra vändmöjligheterna i Sandsbacka. Enligt kommunikation vi tagit del av, så har Västtrafik för avsikt att fortsätta trafikera Sandsbacka i om kommunens vilja att investera i vändmöjligheter.

Processen kring vändmöjligheterna i Sandsbacka är inte slutligt avgjord och alternativa vändlösningar tittar vi på. Trots detta tog Västtrafik beslut på tjänstemannanivå, om att dra in linjedragningen mellan Eskilsby och Sandsbacka mot kommunens vilja fr.o.m 10 dec 2023. Skälet till förändringen just 10 december, har sagts beror på att det är då ”vi (Västtrafik) övergår till nya tidtabeller”. Skälet är alltså administrativt, inte funktionellt. Bussarna har kunnat vända sedan 13 juni 2022, men just 10 december 2023 då slutar det att fungera. Rent kommunikativt är det svårt att förklara och motivera för drabbade invånare som också är med och finansierar kollektivtrafiken via regionskatten.

När vi, trafikföretaget och invånare föreslår andra alternativa lösningar eller ställer förståelsefrågor, så får vi inga tydliga och klara svar. Nyligen var det ett informationsmöte i Eskilsby där hundratalet engagerade invånare deltog och det ställdes många frågor, varav flera blev obesvarade. Utan att recensera mötet, så kom det ganska sent ett utspel från Västtrafiks representanter att kommunen kan göra tillköp för att lösa problemet(!?). Förutom att det kanske inte var det bästa forumet att lyfta den frågan, så uppstår fler frågor på vad problemet egentligen är för att fortsatt kunna trafikera Sandsbacka med linjelagd kollektivtrafik.

Vi i Härryda är väldigt angelägna om att vi tillsammans med er i Västtrafik ska ha ett fortsatt gott samarbete i att hitta en lösning på detta problem, liksom det goda samarbete vi har kring andra frågor och projekt. Vårt förslag är med bakgrund av ovan, att Västtrafik genom dig eller politiken fattar beslut på att skjuta upp förändringen av linje 620 tills vi utrett alla olika alternativ på lösningar. Detta ska ske skyndsamt och tillsammans med

kommunen, och gemensamt tar vi utgångspunkt i det goda livet i Västra
Götaland, Västtrafiks strategier och målbilder och ”Förutsättningsrapport –
Vart är vi på väg”.

Ser fram emot återkoppling!

M.v.h

Per Vorberg (M), kommunstyrelsens ordförande

Mikael Johannison (M), kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

Patrik Linde (S), kommunstyrelsens 2:e vice ordförande och oppositionsråd

Skövde 2023-12-07

Härryda Kommun
Per Vorberg
Kommunstyrelsens ordförande
Mikael Johannison
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande
Patrik Linde
Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande och oppositionsråd

Svar angående skrivelse gällande beslut av Västtrafik om att förändra linje 620

Anledningen till att linje 620 kortas av är problemen att vända i Sandsbacka. Här finns ingen bra vändmöjlighet och bussarna tvingas till backvändning, något som inte är trafiksäkert och som dessutom har resulterat i kostsamma fordonsskador för trafikföretaget. Under cirka ett års tid har Västtrafik genom kontakter med Härryda kommun försökt att få till bättre vändmöjligheter i Sandsbacka, men då Trafikverket avslagit kommunens och vägföreningens ansökan om att göra åtgärder fattades beslutet att korta av linjen och i stället vända vid Inseros. Vi har inte haft möjlighet att invänta er överklagan av Trafikverkets beslut, eftersom vi med nuvarande lösning inte kan säkerställa trafikering eller trafiksäkerhet vid vinterväglag.

Enligt grundutbudet i Trafikförsörjningsprogrammet ska Sandsbacka ha tillgång till en tur- och returresa per vardag under flera olika tidsfönster, vilket kommer att uppnås med Närtrafik. Alternativet till denna lösning skulle vara att i stället förlänga linjen bortom Sandsbacka, alternativt investera i mindre fordon och köra ytterligare en linje för att kunna trafikera sträckan till Sandsbacka. Detta skulle dock innebära ökade kostnader för Västtrafik och går inte att motivera då resandet på den här sträckan är väldigt lågt, knappt två resenärer per tur.

Beslutet att korta av linje 620 fr o m 10 december ligger därmed fast. Skulle en väl fungerande vändmöjlighet i form av en vändslinga komma på plats i Sandsbacka kan Västtrafik ompröva det beslutet. Vi vill dock poängtera att det är väldigt få som reser här och en ny lösning behöver vara både trafiksäker och ekonomiskt hållbar.

Med vänliga hälsningar,

Lars Backström
Västtrafik AB